

2025

Redegørelse om parallelsamfund

Redegørelse om parallelsamfund 2025

Juni 2025

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Henvendelse om publikationen kan ske til:
Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
T 33 92 93 00

Elektronisk Publikation:
ISBN: 97887-976042-3-6

Publikationen kan hentes på
Social- og Boligministeriets hjemmeside:
www.sm.dk

Indhold

1.	Indledning	1
1.1	Indledning	1
1.2	Sammenfatning	2
2.	Udvikling i udsatte boligområder	5
2.1	Udviklingen i beboersammensætningen i områderne	5
2.2	Udviklingen i parallelsamfundskriterierne	6
2.3	Til- og fraflytningers betydning for udviklingen i de udsatte boligområder	11
2.4	Udnyttelse af den eksisterende boligmasse	13
2.5	Status på implementering af udviklingsplaner	17
2.6	Strategisk nedrivning	19
3.	TEMA – Flyttemønstre i forebyggelsesområderne	21
3.1	Kort over forebyggelsesområderne	23
3.2	Tilflytning til forebyggelsesområderne	24
3.3	Fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder	25
3.4	Analyse af fraflytningsmønsteret	29
3.5	Sammenfatning	31
4.	Integrationsopgaven i parallelsamfund	32
4.1	Baggrund	32
4.2	Beskæftigelse fordelt på oprindelse og køn	32
4.3	Børn med forældre uden beskæftigelse	34
4.4	Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse	35
4.5	Elever på skoler med høj andel af ikke-vestlige elever	36
4.6	Kriminalitet	37
4.7	Børn med dømte forældre	38
5.	Udvikling på børne- og undervisningsområdet	39
5.1	Baggrund	39
5.2	Dagtilbudsområdet	39
5.3	Undervisningsområdet	42
6.	Udvikling på Justitsministeriets område	47
6.1	Baggrund	47
6.2	En status på tidligere iværksatte initiativer	47
6.3	Initiativer i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023	51

1. Indledning

1.1 Indledning

Den årlige parallelsamfundsredegørelse giver et overblik over indsatserne mod parallelsamfund og en status på de påbegyndte forandringer i Danmarks udsatte boligområder, herunder en status på implementeringen af de obligatoriske udviklingsplaner, der skal nedbringe andelen af almene familieboliger i nuværende og tidligere omdannelsesområder. Redegørelsen gennemgår status for indsatserne under Social- og Boligministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet samt Justitsministeriet. Herudover er det i den politiske aftale om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* af 15.6.2021¹, aftalt, at det i 2025 skal evalueres, om indførelsen af kategorien forebyggelsesområder samt udvidelse af obligatorisk fleksibel udlejning har ført til social eksport. Herudover er det aftalt, at selve aftalen ligeledes skal evalueres i 2025.

Siden 2023 har der overordnet været en positiv udvikling i de store almene boligområder, som denne redegørelse beskæftiger sig med. Flere beboere er kommet i arbejde, flere opnår en højere uddannelse end grundskole, og den gennemsnitlige indkomst er steget. Til gengæld ses en svag stigning i andelen af beboere, der er dømt for alvorlig kriminalitet.

På den seneste liste over udsatte boligområder pr. 1. december 2024 optræder 12 områder, hvilket er 7 færre end året før. Derudover er der 8 parallelsamfund mod 12 sidste år og ét område mindre på omdannelseslisten i 2024 (7 i 2024 mod 8 i 2023). Der er ingen nye udsatte boligområder. Endelig er antallet af forebyggelsesområder steget med 7, så der pr. 1. december 2024 er 63 forebyggelsesområder.

¹ Læs mere her: [https://www.sm.dk/media/24486/Aftale%20om%20Blandede%20boligomr%C3%A5der%20-%20n%C3%A6ste%20skridt%20i%20kampen%20mod%20parallelsamfund%20\(forebyggelsesomr%C3%A5der\)%20-%2015.%20juni%202021.pdf](https://www.sm.dk/media/24486/Aftale%20om%20Blandede%20boligomr%C3%A5der%20-%20n%C3%A6ste%20skridt%20i%20kampen%20mod%20parallelsamfund%20(forebyggelsesomr%C3%A5der)%20-%2015.%20juni%202021.pdf)

Boks 1.1

Områdeafgrænsning efter almenboliglovens § 61 a

Ved et udsat boligområde forstås et alment boligområde med mindst 1.000 beboere, hvor mindst to af følgende kriterier er opfyldt:

1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
2. Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
3. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 60 pct.
4. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende udgør mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

Ved et parallelsamfund forstås et boligområde, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct., og hvor mindst to af kriterierne i 1-4 er opfyldt.

Ved et omdannelsesområde forstås et boligområde, som de seneste fem år har opfyldt betingelserne for at være et parallelsamfund. Hvis et område kommer på omdannelseslisten, skal der udarbejdes en udviklingsplan. Udviklingsplanen skal have som sit mål inden den 1. januar 2030 at nedbringe andelen af almene familieboliger til højst 40 pct. af alle boliger i det pågældende omdannelsesområde, jf. almenboligloven § 168 a.

Ved et forebyggelsesområde forstås et alment boligområde med mindst 1.000 beboere, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 30 pct., og hvor mindst to af følgende kriterier er opfyldt:

1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 30 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
2. Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 2 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
3. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 60 pct.
4. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende udgør mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

1.2 Sammenfatning

Kapitel 2 beskriver udviklingen i beboersammensætningen og parallelsamfundskriterierne i de udsatte områder, parallelsamfund, omdannelsesområderne og forebyggelsesområderne siden 2018.

Der er siden sidste år (dvs. opgørelsen pr. 1. dec. 2023) sket et fald i antallet af udsatte boligområder og parallelsamfund. Derudover er beboersammensætningen i områderne samlet forbedret på flere kriterier – herunder er uddannelsesniveaue og indkomsten steget i alle områder. Kapitlet beskriver derudover udviklingen i andelen af beboere uden arbejdsmarkedstilknytning, opdelt på aldersgrupper. Desuden beskriver kapitel 2 til- og fraflytningen til

områderne samt anvendelsen af udlejningsredskaber i områderne, hvilket er en tilbagevendende analyse af udnyttelsen af den eksisterende boligmasse. Som et fast punkt redegøres også for andelen af indvandrere og efterkommere fra MENAPT-landene (se fodnote 2 for definition).

Der er i år særligt fokus på forebyggelsesområderne, der som områdekategori blev etableret ved indgåelse af den politiske aftale om Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund fra 2021, hvor det også blev besluttet, at aftalen skal evalueres i folketingssamlingen 2024-25. Evalueringen gennemføres ved, at analyserne af beboersammensætningen sætter fokus på udviklingen i forebyggelsesområderne, ligesom der redegøres for anvendelse af strategisk nedrivning i forebyggelsesområderne - en mulighed, der blev indført med aftalen. Herudover indgår det i aftalen, at det skal undersøges om indførelse af obligatorisk fleksibel udlejning i forebyggelsesområderne fører til social eksport.

Evalueringen viser, at der er sket forbedringer på alle nøgletal i 2024 for forebyggelsesområderne. I forhold til arbejdsmarkedstilknytning ses her en særligt stor forbedring fra 2022-23, som sandsynligvis skyldes indførelsen af fleksibel udlejning og stramningen af reglerne for kommunal anvisning i 2021, hvilket også var intentionen med aftalen om Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund.

Endvidere giver kapitel 2 en status på de udviklingsplaner, der skal realisere nedbringelsen af andelen af almene familieboligområder i omdannelsesområderne. Redskaberne hertil er blandt andet salg, ommærkning og nedrivning af almene boliger samt nybyggeri af private og andre boligtyper. Ultimo 2024 var andelen af almene familieboliger i de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan samlet reduceret til 77 pct.

Kapitel 3 fokuserer på om – og i hvilket omfang – indførelsen af fleksibel udlejning i forebyggelsesområderne har ført til "social eksport". Det anses i denne sammenhæng som social eksport, hvis de skærpede udlejnings- og anvisningsregler i forebyggelsesområderne fører til, at personer med sociale problemer i højere grad flytter til andre kommuner, herunder særligt kommuner med lave bolig- og leveomkostninger.

Kapitlet viser, at selvom der siden aftalens indgåelse er sket et fald i socialt udsatte beboere, der flytter til forebyggelsesområderne, så er der ikke indikationer på, at flere socialt udsatte personer flytter fra kommuner med forebyggelsesområder til andre kommuner. Ligeledes er der heller ikke nogen systematik i, hvilke kommuner socialt udsatte personer, der flytter fra kommuner med forebyggelsesområder, flytter til. Dermed er der ikke noget, som tyder på, at aftalen om Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund har ført til social eksport.

Kapitel 4 belyser integrationsopgaven i de otte parallelsamfund, der var på listen over parallelsamfund i 2024. Kapitlet tager udgangspunkt i nøgletal fra det nationale integrationsbarometer og adskiller sig derfor fra kapitel 2, der tager udgangspunkt i tallene bag parallelsamfundslisterne.

Kapitlet har fokus på beboernes oprindelse, dvs. om beboerne i de otte parallelsamfund har dansk oprindelse, oprindelse i MENAPT-lande, i øvrige ikke-vestlige lande eller i vestlige

lande². Kapitlet ser på det grundlag nærmere på beskæftigelsen blandt beboerne i de otte parallelsamfund samt andelen af børn med forældre uden beskæftigelse. Desuden belyses karaktergennemsnittet ved folkeskolens prøver i 9. klasse, og andelen af elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever. Afslutningsvis belyser kapitlet kriminalitet og andelen af børn med dømte forældre i de otte parallelsamfund.

Der er stadig langt flere børn i disse områder end i resten af landet, der vokser op med forældre, der ikke er i arbejde. I de otte parallelsamfund går en forholdsvis høj andel af eleverne desuden i grundskoler, hvor mange elever har ikke-vestlig oprindelse. Derudover har flere hjemmeboende børn i de otte parallelsamfund mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven.

Kapitel 5 redegør for status på indsatser til bekæmpelse af parallelsamfund på børne- og undervisningsområdet. Kapitlet fokuserer på initiativer fra politiske aftaler fra 2018, herunder dagtilbudslovens regler om bedre fordeling af børn i daginstitutioner og et obligatorisk læringstilbud for 1-årige samt folkeskolelovens regler om konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater, styrket forældreansvar og obligatoriske sprogprøver.

Der er en faldende andel af daginstitutioner, hvor mindst 30 pct. af børnene kommer fra et udsat boligområde. Samtidig er der en stigning i andelen af indskrevne 1-årige i et dagtilbud fra udsatte boligområder sammenlignet med 2018, dog uændret i de seneste år. Andelen af børnehaveklassebørn, der vurderes sprogparate, er steget i forhold til forrige år, mens der ingen ændring er i andelen af elever i 1-9. klasse, der vurderes sprogparate.

Kapitel 6 beskriver status på initiativerne på Justitsministeriets område, herunder også relevante initiativer i flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden 2021-2023. Derudover er der i år fokus på initiativer om en hårdere kurs over for vold i hjemmet.

I 2024 er der blevet udpeget tre yderligere SUB-områder (særligt udsatte boligområder), således at der nu er 21 områder. Med flerårsaftalen har parterne besluttet, at politiets ressourcer og kompetencer i højere grad skal anvendes tæt på borgerne i politikredsene, hvorfor politiets lokale tilstedeværelse er blevet styrket. I alle landets politikredse er der oprettet specialiserede teams, der skal løfte behandlingen af sager om vold i nære relationer m.m. Siden 2018 er der rejst tiltale eller sendt retsmødebegæring i 506 sager om gentagen vold i nære relationer, jf. straffelovens § 244, stk. 2.

² Vestlige lande omfatter: Alle EU-lande samt Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande omfatter: Alle øvrige lande. Herunder omfatter MENAPT-lande: Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet. Mens øvrige ikke-vestlige lande omfatter: Alle øvrige ikke-vestlige lande. Figurerne i kapitlet præsenterer kun lande-grupperingerne, hvis der er mere end 100 observationer for gruppen i parallelsamfund.

2. Udvikling i udsatte boligområder

Dette kapitel beskriver udviklingen i beboersammensætningen i de udsatte almene boligområder og forebyggelsesområderne. Kapitlet giver en indikation af, om de indsatser og initiativer, der blev igangsat i forbindelse med parallelsamfundslovgivningen fra 2018, virker efter hensigten.

2.1 Udviklingen i beboersammensætningen i områderne

2.1.1 Udsatte boligområder pr. 1 december 2024

Pr. 1. december 2024 er der 12 udsatte boligområder, 8 parallelsamfund og 7 omdannelsesområder. Disse fordeler sig på henholdsvis 9, 7 og 6 kommuner.³ Der er ikke kommet nye områder på listen over udsatte boligområder. Derudover er der fortsat 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan om nedbringelse af andelen af familieboliger. Disse fordeler sig på 11 kommuner.

2.1.2 Forebyggelsesområder pr. 1 december 2024

På listen over forebyggelsesområder pr. 1. december 2024 er der 63 forebyggelsesområder mod 56 på sidste års liste. Der er 13 nye områder på listen og 6 områder, som udgår. For områderne på forebyggelseslisten er fokus, at der skal gøres en indsats for at forebygge, at områderne senere kommer på udsatte-listen eller på listen over parallelsamfund. Områderne er defineret ved samme kriterier som de øvrige områder, men kriterieværdierne er lavere jf. boks 1.1.

I forebyggelsesområderne skal der efter reglerne indføres fleksibel udlejning med fortrinsret til boligsøgende i uddannelse og beskæftigelse, ligesom reglerne for kommunal anvisning er strammet, og det er muligt at godkende strategisk nedrivning for at omdanne områder. Områderne på forebyggelseslisten vil alt andet lige øges, hvis nøgletallene i udsatte- og parallelsamfundslisterne forbedres, og færre områder derfor optræder på disse lister. Syv af de nye forebyggelsesområder kommer fra udsatte- og parallelsamfundslisten. Ingen af områderne, som udgår af forebyggelseslisten, er kommet på udsatte- og/eller parallelsamfundslisten.

Ét af områderne udgår, fordi antallet af beboere er faldet til under 1.000, og fem af områderne udgår, da flere beboere i områderne er kommet i arbejde, flere har en uddannelse over

³ Listerne kan findes på Social- og Boligministeriets hjemmeside: <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2023/dec/nu-gaar-indsatserne-i-parallelsamfundene-ind-i-en-afgoerende-fase>

grundskoleniveau, og/eller har oplevet en stigende indkomst relativt til indkomsten i den region, området ligger i.

2.1.3 Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og MENAPT-landene

Der er forskel mellem boligområdernes andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande – som er den opgørelse, der anvendes i parallelsamfundskriterierne – og andelen af beboere med oprindelse i MENAPT-landene (jf. fodnote 2). Af de 12 områder på listen over udsatte boligområder pr. 1. december 2024 er der i alt otte områder, som opfylder kriteriet vedrørende andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 50 pct., og dermed også udgør parallelsamfundsområder.

Det fremgår af tabel 2.1 herunder, at andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i de 12 udsatte boligområder under ét lå på 64 pct. i 2024. Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i MENAPT-landene var på 51 pct. og dermed langt højere end andelen på landsplan, som i 2024 lå på blot 5 pct.

For de 63 forebyggelsesområder under ét lå andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 49 pct. Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i MENAPT-landene var på 35 pct.

Tabel 2.1

Andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og MENAPT-lande 2024

	Ikke-vestlige	MENAPT
Forebyggelsesområder	49 pct.	35 pct.
Udsatte områder	64 pct.	51 pct.
Parallelsamfund	72 pct.	60 pct.
Hele landet	10 pct.	5 pct.

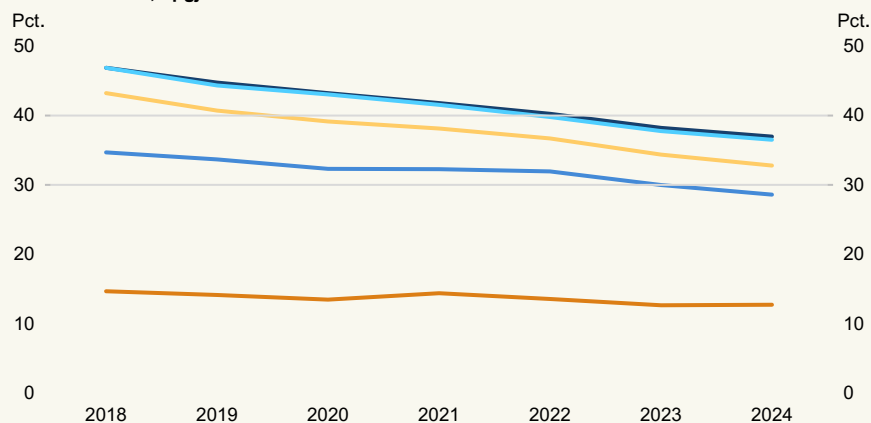
Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

2.2 Udviklingen i parallelsamfundskriterierne

Nedenstående Figur 2.1.a-2.1.d viser udviklingen i de socioøkonomiske faktorer bag parallelsamfundskriterierne i perioden 2018-2024 i henholdsvis de udsatte boligområder, parallelsamfund, de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan, forebyggelsesområderne og hele landet. Det fremgår, at der i alle områderne overordnet set har været en positiv udvikling, målt på de fleste parametre i denne periode, dog er andelen af dømte steget fra 2023 til 2024 i både de udsatte områder og parallelsamfund samt i de 17 områder med en godkendt udviklingsplan. Dette er en afvigelse fra udviklingen på landsplan, hvor antallet af dømte har ligget næsten stabilt fra 2023-24.

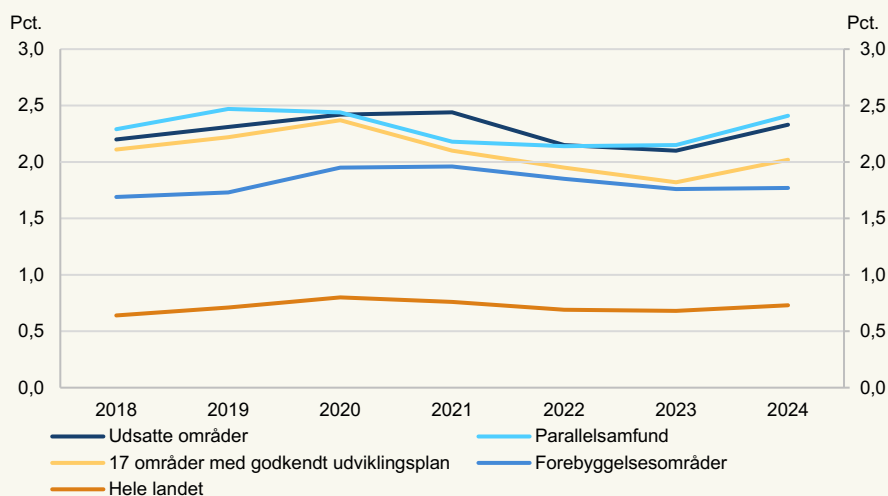
Figur 2.1.a

Udvikling i andelen af beboere i alderen 18-64 år, der hverken er uden tilknytning til arbejdsmarked eller under uddannelse, opgjort for enkelte år.

Figur 2.1.b

Udvikling i andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer opgjort for enkelte år.

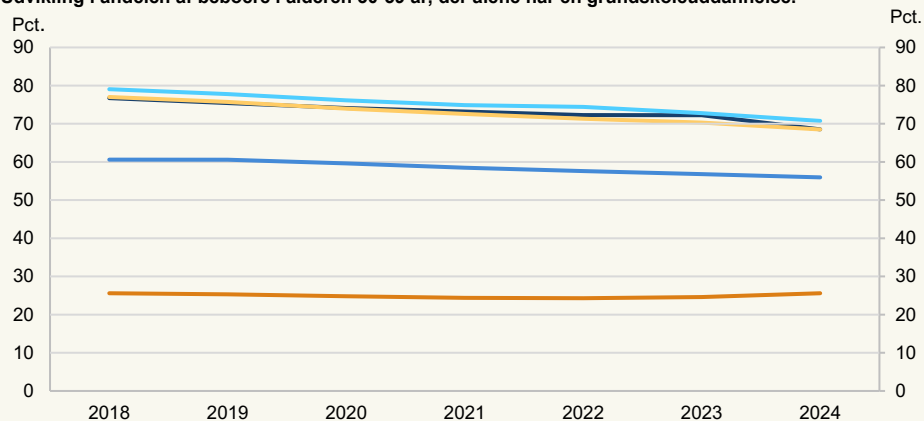
Anm.: Opgjort for enkelte år. Opgørelsesmetoden her er ikke et 2-årigt gennemsnit som ved parallelsamfundskriteriet vedrørende arbejdsmarked og kriminalitet.

Anm.: Data fra før 2020 er opgjort på baggrund af beboere i almene familieboliger og enkeltværelser. Data for 2020 og frem er opgjort på baggrund af beboere i samtlige boliger i området, dog undtaget beboere i ikke-almene boligtyper opført før 2010. Hvis der er sket en udvidelse af eksisterende boligområder med nye matrikler (på baggrund af en godkendt ansøgning herom) medregnes beboere i eventuelle boliger, hvis boligen, efter ministergodkendelsen af områdeudvidelsen, er opført som en ikke-almene familiebolig eller er ommærket fra en almen familiebolig til en anden boligtype.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

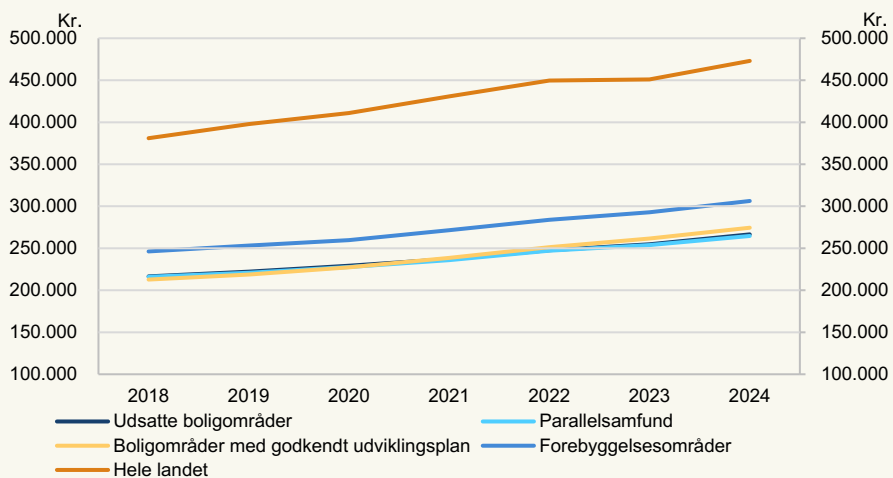
Figur 2.1.c

Udvikling i andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse.

Figur 2.1.d

Udvikling i den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende).

Anm.: Data fra før 2020 er opgjort på baggrund af beboere i almene familieboliger og enkeltværelser. Data for 2020 og frem er opgjort på baggrund af beboere i samtlige boliger i området, dog undtaget beboere i ikke-almene boligtyper opført før 2010. Hvis der er sket en udvidelse af eksisterende boligområder med nye matrikler (på baggrund af en godkendt ansøgning herom) medregnes beboere i eventuelle boliger, hvis boligen, efter ministergodkendelsen af områdeudvidelsen, er opført som en ikke-almene familiebolig eller er ommærket fra en almen familiebolig til en anden boligtype.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

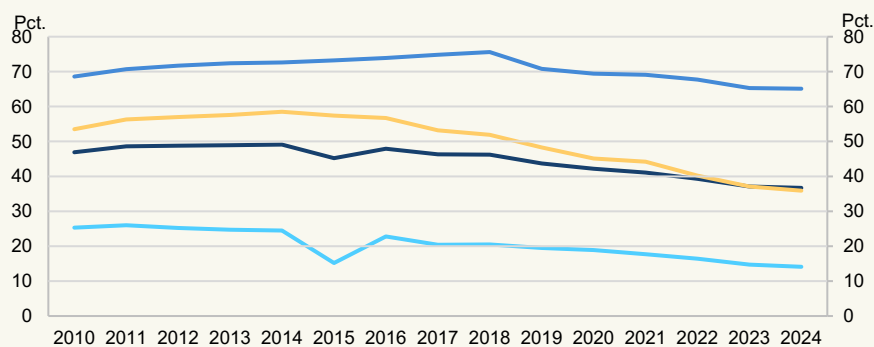
2.2.1 Fremgang i beskæftigelse og uddannelse

Figur 2.2.a og 2.2.b nedenfor viser udviklingen fra 2010-2024 i andelen af beboere uden arbejdsmarkedstilknytning i henholdsvis de udsatte boligområder og forebyggelsesområderne pr. 1. december 2024 opdelt på aldersgrupperne 18-30 år, 31-49 år, 50-64 år og i alt 18-64 år.

Generelt har der været en positiv udvikling for alle aldersgrupper i begge typer områder, om end at der er en niveauforskel grundet områdernes definition. Dette skyldes især en positiv beskæftigelsesmæssig udvikling i aldersgruppen 31-49 år. Det fremgår desuden af figurerne, at der fortsat er stor forskel på arbejdsmarkedstilknytningen i de forskellige aldersgrupper.

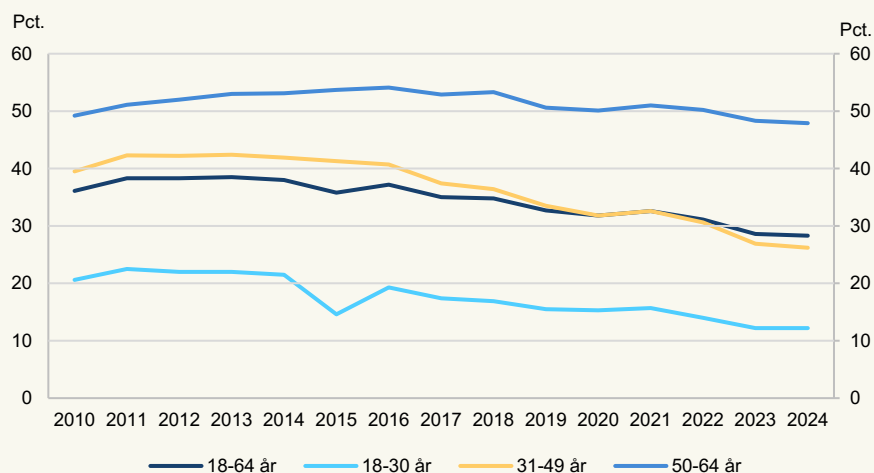
Figur 2.2.a

Udviklingen i andelen af beboere uden arbejdsmarkedstilknytning eller i uddannelse (pct.) fra 2010-2024 for de udsatte områder pr. 1. dec. 2024

Figur 2.2.b

Udviklingen i andelen af beboere uden arbejdsmarkedstilknytning eller i uddannelse (pct.) fra 2010-2024 for forebyggelsesområder pr. 1. dec. 2024

Anm.: Opgjort for enkelte år. Opgørelsesmetoden her er ikke et 2-årigt gennemsnit som ved parallelsamfundskriteriet vedrørende arbejdsmarked.

Data fra før 2020 er opgjort på baggrund af beboere i almene familieboliger og enkeltværelser. Data for 2020 og frem er opgjort på baggrund af beboere i samtlige boliger i området, dog undtaget beboere i ikke-almene boligtyper opført før 2010. Hvis der er sket en udvidelse af eksisterende boligområder med nye matrikler (på baggrund af en godkendt ansøgning herom) medregnes beboere i eventuelle boliger, hvis boligen, efter ministergodkendelsen af områdeudvidelsen, er opført som en ikke-almene familiebolig eller er ommærket fra en almene familiebolig til en anden boligtype.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

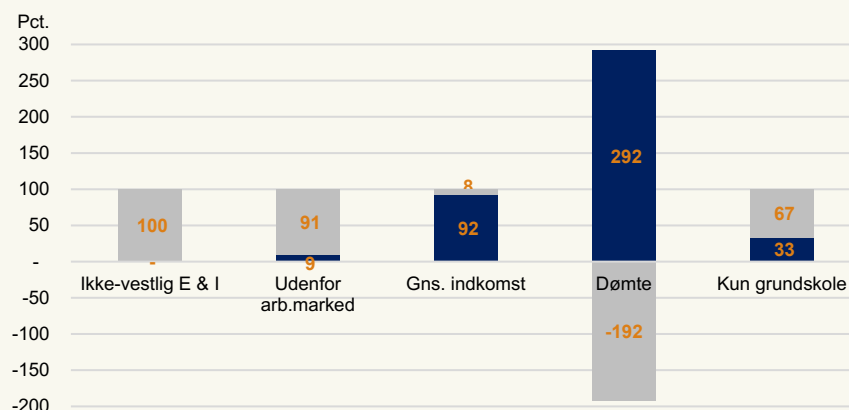
2.3 Til- og fraflytningers betydning for udviklingen i de udsatte boligområder

Udviklingen i kriterieværdierne i områderne skyldes både de sociale og økonomiske karakteristika blandt til- og fraflyttere, men også en udvikling blandt de fastboende.

Figur 2.3.a og 2.3.b viser, hvordan fastboende og til- og fraflyttere har bidraget til ændringen af beboersammensætningen fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024 for de 12 udsatte boligområder og de 63 forebyggelsesområder. Personer, der er flyttet internt i området, betragtes i denne figur som fastboende.

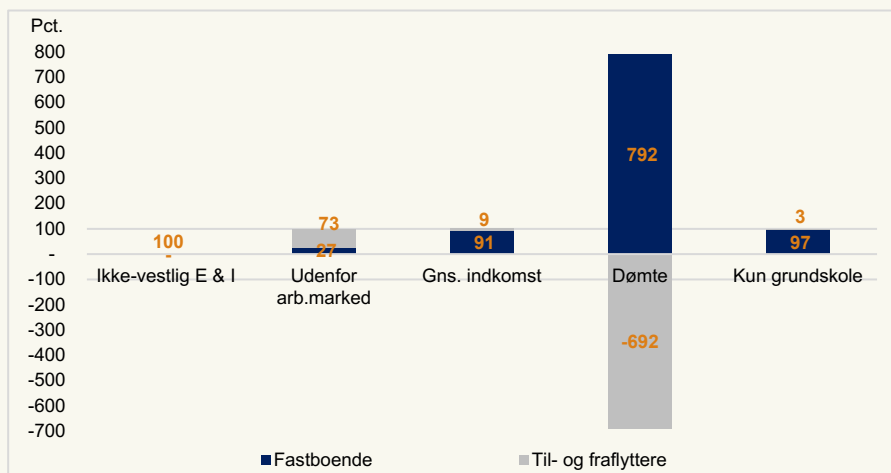
Figur 2.3.a

Bidrag til ændringen i beboersammensætningen fra 2023 til 2024 for de 12 udsatte boligområder pr. 1. december 2023, fordelt på fastboende og til- og fraflyttere (procent)

Figur 2.3.b

Bidrag til ændringen i beboersammensætningen fra 2023 til 2024 for de 63 forebyggelsesområder pr. 1. december 2024, fordelt på fastboende og til- og fraflyttere (procent)

Anm.: Personer, der er flyttet internt i et område betragtes som fastboende. Ændringen i antallet af fastboendes oprindelse viser en værdi, der ifølge Danmarks Statistiks hjemsendelsespolitik skal diskretioneres. For at være i stand til at vise disse søjler er ændringen blandt fastboende således sat til 0. Tallene fra områderne i 2024 er opgjort på baggrund af data benyttet til opgørelsen af beboersammensætning på listen fra 1. december 2024. Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Det fremgår af figur 2.1.a, at andelen af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse er faldet fra 2023-24 både i de udsatte områder og forebyggelsesområderne. Faldet svarer til, at der er henholdsvis 344 og 379 færre personer uden for arbejdsmarkedet

eller uddannelse i områderne. Tilflytterne tegner sig for henholdsvis 91 pct. og 73 pct. af disse fald og dermed langt hovedparten jf. figur 2.3.a og figur 2.3.b.

Den gennemsnitlige indkomst for beboere i udsatte- og forebyggelsesområderne er steget med henholdsvis 12.300 kr. og 12.800 kr., jf. figur 2.1.d. Her tegner de fastboende sig for henholdsvis 92 pct. og 91 pct. af denne indkomstfremgang og dermed langt størstedelen af fremgangen. Dette skyldes, at de fastboende udgør langt hovedparten af beboerne, og at der i øvrigt har været en fremgang både i lønningers størrelse og i overførselsindkomster hen over året.

Figur 2.1.b viser, at der har været en stigende tendens i andelen af dømte i 2024. Stigningen svarer til 26 flere dømte i de udsatte områder og 12 flere i forebyggelsesområderne. Der er forskel på tilflyttere og fastboende. Tilflytterne bidrager således med et fald i antallet af dømte i de udsatte områder på 50 personer, mens de fastboende bidrager med 76 flere dømte. De tilsvarende tal for forebyggelsesområderne er 83 færre og 95 flere dømte.

Endelig fremgår det også af figur 2.1.c, at andelen af beboere med kun en grundskoleuddannelse er faldet i 2024. Faldet svarer til, at der er henholdsvis 479 og 659 færre beboere uden anden uddannelse end grundskolen i de udsatte områder og forebyggelsesområderne. Her er der stor forskel på tilflyttere og fastboende i de udsatte områder og forebyggelsesområderne. I de udsatte områder bidrager tilflytterne således med 67 pct. af faldet i antal personer med kun grundskole. I forebyggelsesområderne derimod tegner de fastboende sig næsten for hele faldet, nemlig 97 pct. eller 639 personer.

2.4 Udnyttelse af den eksisterende boligmasse

Forklaringen på til- og fraflytternes betydning beskrevet i afsnit 2.3 kan være et resultat af de skærpede anvisnings- og udlejningsregler for de udsatte boligområder, der blev indført med lov nr. 1322 af 27. november 2018 om ændring af almenboligloven.

De skærpede udlejningsregler betyder, at boligorganisationerne skal give fortrinsret til boligsøgende på ventelister, som enten er under uddannelse eller i beskæftigelse, begrænsninger i den kommunale anvisning, og at kommunalbestyrelsen, i særlige tilfælde, har mulighed for at afvise boligsøgende på overførselsindkomster eller på grund af utryghedsskabende kriminalitet. Skærperne blev indført for at understøtte kommunernes og boligorganisationernes arbejde for at sikre en mere varieret beboersammensætning.

Boks 2.1

Skærpede anvisnings- og udlejningsregler

Skærpede anvisningsregler.

Efter almenboliglovens § 59, stk. 6 og 7, må kommunalbestyrelsen ikke boligsocialt anvise boligsøgende til udsatte boligområder og forebyggelsesområder, når den boligsøgende opfylder en række kriterier om kriminalitet, opsigelse af lejeforhold, statsborgerskab og modtagelse af specifikke overførselsindkomster. Medmindre det vurderes, at der ikke er mulighed for at anvise i andre områder.

Fleksibel udlejning

Efter almenboliglovens § 60 kan kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation indgå aftale om, at de ledige familieboliger i en boligafdeling, der ikke er omfattet af kommunal anvisningsret, skal udlejes efter særlige kriterier, herunder eksempelvis beskæftigelse eller uddannelse.

Formålet med fleksibel udlejning er at styrke beboersammensætningen i de almene boligafdelinger ved at give fortrinsret til ressourcestærke boligsøgende på ventelisten. Fleksibel udlejning er med parallelsamfundsafspraken gjort obligatorisk i udsatte boligområder og forebyggelsesområder, jf. almenboliglovens § 60, stk. 4.

Kombineret udlejning

Kun boligafdelinger, som står på Social- og Boligministeriets liste over kombineret udlejning, må anvende dette redskab.⁴ Anvendelse heraf skal indberettes af kommunen til Social- og Boligstyrelsen.

Efter almenboliglovens § 51 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at boligorganisationen ved udlejning af almene familieboliger i afdelinger beliggende i områder med høj andel af personer uden for arbejdsmarkedet skal afvise boligsøgende på ventelisten, som ikke allerede har en bolig i afdelingen, når den boligsøgende og dennes eventuelle ægtefælle, i 6 sammenhængende kalendermåneder, har modtaget nærmere specificerede typer af overførselsindkomster. Såfremt en boligsøgende, der bliver afvist fra en ledig bolig, stod på venteliste til en ledig bolig på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at anvende udlejningsredskabet i denne afdeling, skal den boligsøgende tilbydes en anden passende bolig.

I forbindelse med indgåelse af aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* blev det besluttet, at udnyttelsen af den eksisterende boligmasse i områderne skulle belyses. I det kommende afsnit beskrives derfor kommunernes anvisning og antallet af ledige boliger i de almene boligområder på listerne.

2.4.1 Udlejningsregler anvendt ved udlejning

Tabel 2.2 viser en opgørelse for 2024 over anvendte udlejningstyper, antal lejemål, tilflyttede lejemål i 2024 samt ledige boliger pr. 1. januar 2025 for henholdsvis de 12 udsatte boligområder, de otte parallelsamfund, de 17 almene boligområder med en godkendt udviklingsplan samt de 63 forebyggelsesområder.

Der er i alt 11.629 lejemål i de 12 udsatte områder. Af disse blev 1.698 boliger genudlejet i 2024. Der var i alt 1.437 ledige boliger pr. 1. januar 2025 i de 12 udsatte boligområder. Det svarer til en lejeledighedsprocent på ca. 12,4 pct.

⁴ Listen over områder, hvor regler om kombineret udlejning kan anvendes, kan findes på Social- og Boligministeriets hjemmeside

Tabel 2.2
Udlejningsregler anvendt ved udlejning i 2024 fordelt på de fire områdekategorier

Område navn	Udlejningstyper						Antal genudlejede lejemål	Antal lejemål i alt	Ledige boliger pr. 1. januar
	Internt i afd./org.	Ekstern venteliste	Fleksibel udlejning	Kombineret udlejning	Kommunal anvisning	Andet			
Udsatte boligområder	183	698	182	-	77	68	1.698	11.629	1.437
Parallelsamfund	175	266	159	11	62	119	1.169	8.516	1.361
Områder m. udviklingsplan	225	921	367	-	57	104	2.223	15.838	1.896
Forebyggelsesområder	828	2.221	1.275	-	520	194	5.901	52.334	2.062

Anm.: Kun familieboliger og enkeltværelser. Genudlejede lejemål indeholder også lejemål, der ikke er blevet udlejet det sidste år (ledige boliger).
Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Landsbyggefondens huslejerregister.

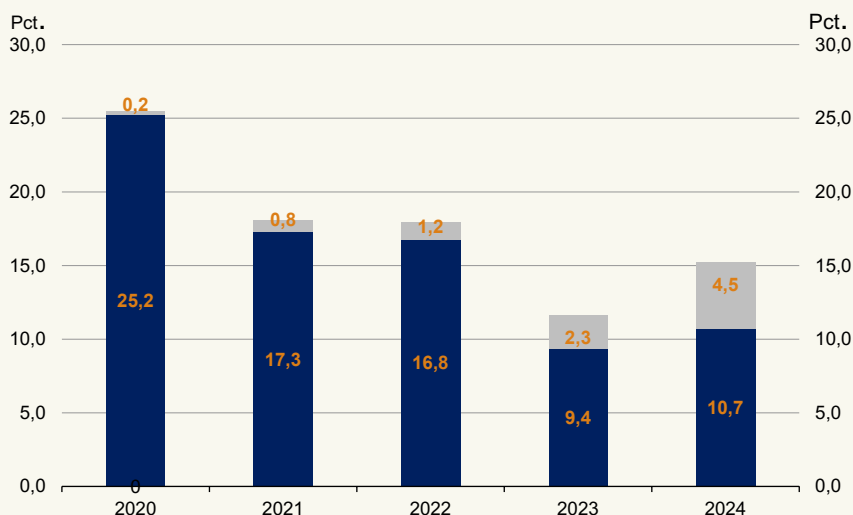
Det fremgår derudover af tabellen, at udlejning efter ekstern venteliste er den klart mest anvendte udlejningsform, men at fleksibel udlejning anvendes også hyppigt i alle boligområder. Flexibel udlejning er særligt udbredt i forebyggelsesområderne. Der kan være flere grunde til, at fleksibel udlejning ikke er mere brugt i områderne. Blandt andet kan det skyldes, at de personer, der kan gøre brug af fleksibel udlejning allerede står øverst på ventelisterne, eller at der ikke er flere personer, der lever op til kravene om fleksibel udlejning, som søger en bolig i områderne.

2.4.2 Udvikling i anvendelse af fleksibel udlejning

Nedenstående figur 2.4.a og 2.4.b viser andelen af boliger udlejet efter reglerne om fleksibel udlejning og kommunal anvisning i henholdsvis de 12 udsatte boligområder og de 63 forebyggelsesområder i perioden 2020-2024, se boks 2.1 for definition.

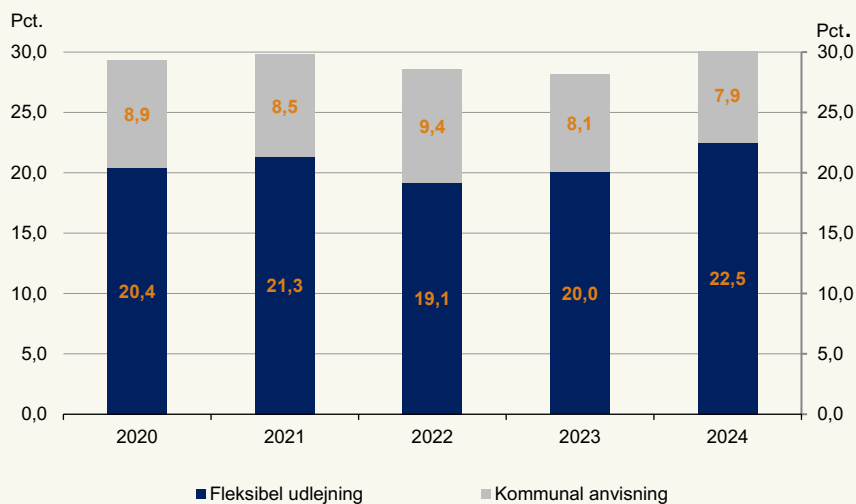
Figur 2.4.a

Andelen af tilflyttede lejemål, hvor reglerne om fleksibel udlejning i de 12 udsatte boligområder er anvendt i perioden 2020-2024.

Figur 2.4.b

Andelen af tilflyttede lejemål, hvor reglerne om fleksibel udlejning i de 63 forebyggelsesområder er anvendt i perioden 2020-2024.

Anm.: Kun familieboliger og enkeltværelser.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Landsbyggefondens huslejeregister.

Figurene viser, at der har været en stigning i anvendelsen af fleksibel udlejning fra 2023 til 2024 i både de udsatte områder og forebyggelsesområderne. For de udsatte områder er der tale om et brud på flere års tendens til faldende anvendelse af fleksibel udlejning, mens anvendelsen i forebyggelsesområderne har været ret stabil igennem de seneste fem år, dog som forventet med en stigende tendens siden 2022 efter implementeringen af aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund*.

2.5 Status på implementering af udviklingsplaner

Den 1. oktober 2024 modtog Social- og Boligstyrelsen årsrapporter for de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan. Generelt forløber arbejdet i overensstemmelse med de godkendte udviklingsplaner; dog mangler der at blive fremsendt allonger (tillæg) til et mindre antal udviklingsplaner, der er justeret, og for en enkelt udviklingsplan kunne årsrapporten ikke tages til efterretning. Social- og Boligstyrelsen sikrer indhentelse af både de nødvendige tillæg og en årsrapport, der kan godkendes. Ses der bort herfra, er der ikke sket yderligere udskydelser i de indsendte milepæls- og tidsplaner, der har afslutning og målopfyldelse i 2029 og forskydninger ses alene i årene *op til* afslutningstidspunktet i 2029.

På grundlag af oplysninger fra årsrapporterne vil nedbringelsen af andelen af familieboliger frem mod 2030 ske som angivet i tabel 2.3.

Andelen af familieboliger er i udviklingsplanerne planlagt til at falde fra 90 pct. i 2019 til 42 pct. i 2030⁵. Ultimo 2024 er andelen reduceret til ca. 77 pct., jf. tabel 2.3.

⁵ Grunden til, at nedbringelsen ikke bliver til 40 pct. skyldes, at nogle af områderne har dispensation til en højere nedbringelsesandel.

Tabel 2.3
Gennemførte nedbringelser og forventet udvikling i andelen af familieboliger i de 17 områder med en godkendt udviklingsplan, jf. årsrapporterne

Ar	Samlet andel af almene familieboliger for de 17
Start	93 pct.
2019	90 pct.
2020	87 pct.
2021	85 pct.
2022	83 pct.
2023	81 pct.
2024	77 pct.
2025	70 pct.
2026	63 pct.
2027	55 pct.
2028	50 pct.
2029	42 pct.
2030	42 pct.
Endelig andel	42 pct.

Anm.: Perioden 2019-2024 er allerede gennemførte tiltag, mens perioden fra 2025-2030 er planlagte aktiviteter for at reducere andelen af familieboliger inden 2030.

Anm: At andelen af familieboliger er under 100 pct. i 2018 skyldes, at der i årene siden 2010 er gennemført initiativer til nedbringelse af antallet af almene familieboliger, som medtælles i opgørelsen. Derudover har flere boligområder haft erhvervsarealer og andre boligtyper, der også indgår i "startårets" beregningsgrundlag.

Anm: Tallene for hele perioden er påvirket af, at der er sket justeringer i årsrapporterne for 2024.

Der er taget udgangspunkt i årsrapporten for 2023 for områderne Stengårdsvej i Esbjerg og Nørager/Søstjernevej m.fl. i Sønderborg, da de skal fremsende allonge (tillæg) til udviklingsplanerne. Ændringerne i udviklingsplanen for Tåstrupgård i Høje-Taastrup indgår ikke heller ikke i tallene, da årsrapporten for 2024 ikke kan tages til efterretning. Der er derfor brugt opgørelser fra årsrapporten 2023. Styrelsen har d. 13. september 2024 godkendt, at 270 eksisterende studieboliger (ungdomsboliger) i Tingbjerg Kollegiet kan medregnes i nedbringesregnskabet, hvorfor startandelen af lavere i forhold til sidste år.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af godkendte udviklingsplaner og årlige afrapporteringer 2024.

Udviklingsplanerne indeholder alle lovgivningens redskaber til at omdanne områder med en godkendt udviklingsplan til velfungerende bydele inden 2030. Særligt nybyggeri er planlagt i stort omfang. Med nybyggeri af i alt 8.020 boliger (10.315 boliger minus 2.295 erhvervsenheder⁶) forventes der en nettotilvækst på i alt 3.938 nye boliger i de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan.

⁶ En erhvervsenhed tæller 75 kvm. erhverv. Erhverv kan også indeholde kommunale børne- og kulturinstitutioner, serviceareal til bl.a. plejeboliger, fælleshuse mv.

Overordnet kan de planlagte initiativer beskrives således:

- Ommærkning af 1.025 almene familieboliger til almene ungdoms- og/eller ældreboliger
- Salg af 697 almene familieboliger
- Fortætning ved primært nybyggeri af boliger og erhverv svarende til 10.315 boliger
- Nedrivning af 4.082 almene familieboliger

I perioden 2019-2024 har områderne samlet ommærket 357 familieboliger, solgt 136 familieboliger, bygget i alt 2.061 boligenheder (heraf 720 erhvervsenheder) samt nedrevet 1.044 almene familieboliger. Disse tiltag har nedbragt andelen af almene familieboliger fra 93 pct. i 2018 til 77 pct. i 2024 for de 17 områder samlet.

2.6 Strategisk nedrivning

Nedrivning af bygninger er en almindelig del af driften i den almene boligsektor. Hvert år godkender Social- og Boligstyrelsen på vegne af ministeren og efter ansøgning fra boligorganisationer nedrivninger af almene boliger.

Efter almenboliglovens § 28 skal nedrivning af en ejendom, der tilhører en almen boligorganisation, godkendes af kommunalbestyrelsen. Hvis ejendommen omfatter almenboliger, skal nedrivningen tillige godkendes af boligministeren.

Boligministeren kan efter almenboliglovens § 28, stk. 3, godkende ansøgninger om nedrivning af almene boliger, når der er:

1. dokumenterede alvorlige byggetekniske problemer ved ejendommen,
2. dokumenterede vedvarende og væsentlige udlejningsvanskeligheder eller
3. væsentlige boligsociale udfordringer i et udsat boligområde, jf. § 61 a, stk. 1., eller et forebyggelsesområde, jf. § 61 b.

I forbindelse med implementeringen af aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* blev Almenboligloven ændret ved lov nr. 2157 af 27. november 2021 således, at forebyggelsesområder blev omfattet af lovens § 28, stk. 3, nr. 3.

I Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens (nu Social- og Boligstyrelsen) Evaluering af dispensationsreglerne for udviklingsplaner i de mest udsatte boligområder fra april 2020 fremgår det, at samtlige nedrivninger begrundes som strategiske.

Der er typisk tale om, at nedrivningerne planlægges gennemført for at give plads til nye funktioner, erhverv, kulturinstitutioner, beboerhuse eller nye boligformer. Derudover begrundes planerne om nedrivninger med, at der er behov for ny infrastruktur som f.eks. veje for at medvirke, at boligområdet åbner sig mere op. Det vil sige, at boligorganisationerne og kommunerne kun planlægger at anvende nedrivningsredskabet i de situationer, hvor nedrivning, ud

fra en samlet betragtning, vurderes at være det mest effektive redskab til at nå nedbringelsesmålet.

Ingen af udviklingsplanerne begrundes nedrivningerne med udelukkende at ske som følge af lovens nedbringelseskrav.

Der er gennemført og planlagt strategiske nedrivninger af i alt 1.044 almene familieboliger i 13 ud af de 17 områder med en udviklingsplan.

Tabel 2.4

Antal strategiske nedrivninger af boliger i de udsatte områder og forebyggelsesområderne 2018-2024

	Udsatte områder	Forebyggelsesområder	Total	Heraf med udviklingsplan
2018	221	0	221	221
2019	32	0	32	0
2020	28	0	28	0
2021	362	0	362	362
2022	408	0	408	408
2023	634	0	634	634
2024	0	192	192	0
Samlet	1.685	192	1.877	1.625

Anm: Denne opgørelse omfatter alle typer boliger og ikke kun familieboliger

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning

Det fremgår af tabel 2.4, at der siden 2018 er foretaget knap 2.000 nedrivninger i de udsatte områder og forebyggelsesområderne. Heraf har langt hovedparten, som forventet, fundet sted i områder med en udviklingsplan. En enkelt nedrivning i 2024 på 192 boliger er foretaget i et forebyggelsesområde.

Denne opgørelse understøtter antagelsen om, at selvom lokale beslutninger om nedrivning er truffet på baggrund af overordnede strategiske hensyn til, hvad der er bedst for områdets udvikling, er strukturelle, gennemgribende omdannelser af boligområderne, bl.a. via nedrivning, drevet af parallelsamfundslovgivningens krav.

3. TEMA – Flyttemønstre i forebyggelsesområderne

I forbindelse med den politiske aftale om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* blev det besluttet, at aftalen skal evalueres i folketingssamlingen 2024-2025. Evalueringen skal blandt andet indeholde en analyse af, om aftalen – som introducerede forebyggelsesområderne – har ført til social eksport. Baggrunden herfor var en politisk bekymring for, at udbredelsen af obligatoriske udlæjningsregler til forebyggelsesområderne kunne føre til, at boligsøgende med sociale problemer ville søge mod kommuner med et mere åbent boligmarked, fordi de ikke ville kunne komme i betragtning til en passende bolig i deres nuværende kommune.

Dette kapitel beskriver om, og i hvor høj grad social eksport har fundet sted, og det belyses i denne forbindelse, om de skærpede udlæjningsregler og indførslen af obligatorisk fleksibel udlæjning i forebyggelsesområderne kan have bidraget til social eksport.

Det undersøges således om indførelse af skærpede udlæjningsregler kan have været medvirkende til, at sociale problemer flytter fra forebyggelsesområderne til andre dele af landet, der således belastes. I forlængelse heraf defineres social eksport i denne analyse som det forhold, at socialt udsatte personer flytter fra kommuner med forebyggelsesområder til andre kommuner i et omfang, så de sociale problemer koncentrerer sig andre steder. En mere indirekte social eksport kan desuden foregå ved, at socialt udsatte personer i stort omfang undlader at tilflytte forebyggelsesområder, fordi de ved, at de ikke vil kunne komme i betragtning og derfor søger andre steder hen, hvor der kan opstå risiko for ny koncentration.

Ved socialt udsatte personer forstås personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, jf. almenboliglovens § 60 stk. 4, hvori der stilles krav til obligatorisk brug af fleksibel udlæjning i forebyggelsesområder.

Som følge heraf, vil der i denne analyse blive set både på til- og fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder i perioden fra 2017-2024 for at se, om der sker en markant ændring i flyttemønstret efter aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* fra juni 2021. Derudover vil der også blive set på, om der kan spores en sammenhæng i, hvor de socialt udsatte personer flytter hen.

Først undersøges tilflytningen af socialt udsatte personer til forebyggelsesområderne, da en ændring i tilflytningen kan være en indirekte indikation på, at social eksport finder sted, idet socialt udsatte boligsøgende i stedet søger mod andre kommuner. Derefter ses der på fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder til andre kommuner, da dette viser, hvorvidt socialt udsatte personer i højere grad bosætter sig andre steder i landet. Herunder indgår også, om der kan spores en sammenhæng i hvilke kommuner, de socialt udsatte personer,

der fraflytter en kommune med forebyggelsesområder, flytter til. Endelig underbygges dette af en difference-in-difference analyse af fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder for at undersøge, om disse adskiller sig signifikant fra kommuner uden forebyggelsesområder, se boks 3.1 for definition.

Boks 3.1

Metodik

Til- og Fraflytning.

Til- og fraflytning registreres som ændring i adressen mellem to år, hvor adressen observeres pr. 1. januar i hvert år. En person, der således d. 1. januar i et år t har adresse i en kommune med forebyggelsesområder, og d. 1. januar året efter i $t+1$ har adresse i en anden kommune, vil således blive registreret som værende fraflyttet. Ligeledes vil en person, der d. 1. januar i år t bor i en kommune og d. 1. januar året efter i år $t+1$ bor i et forebyggelsesområde i en anden kommune, blive registreret som en tilflytter.

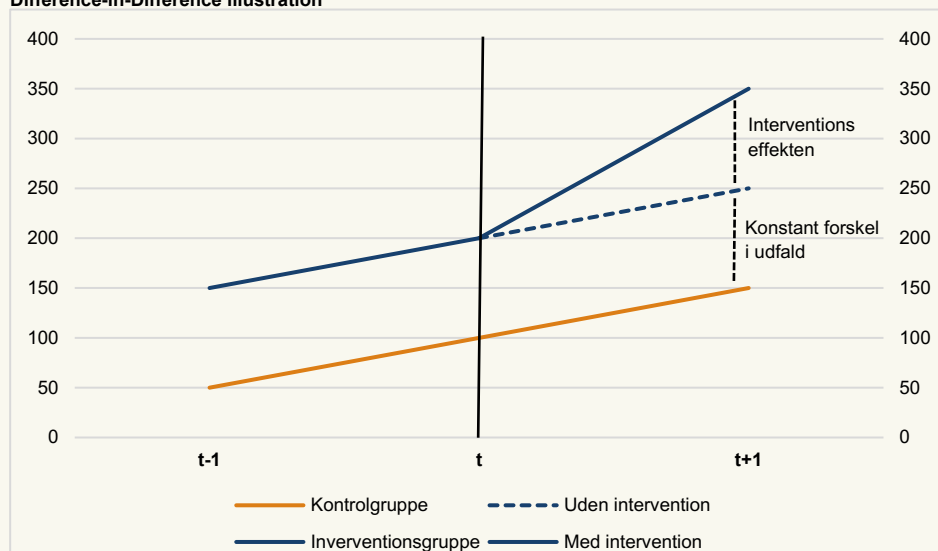
Grundet den diskrete opgørelsesmetode, hvor bopælsadressen kun registres én gang om året d. 1. januar, er det ikke muligt at sige noget om, hvad der sker der imellem.

Difference-in-Difference

Difference-in-Difference er en statistisk metode velegnet til at evaluere effekter af interventioner eller politik under nogle specifikke antagelser. Metoden måler forskelle over tid mellem to grupper – en interventionsgruppe og en kontrolgruppe, hvor interventionsgruppen får sin intervention inden for den observerede periode. En central antagelse ved metoden er derfor 'parallelle trends' altså, at interventionsgruppen ville udvikle sig ligesom kontrolgruppen, skulle interventionen ikke være sket.

Effekten af interventionen estimeres ved at beregne forskellen mellem grupperne givet, at interventionen ikke var sket og så den faktiske forskel mellem grupperne – altså forskellen i forskellen, som vist i nedenstående illustration. Den gennemsnitlige udvikling i kontrolgruppen, bruges som proxy for, hvordan interventionsgruppen ville have udviklet sig, hvis ikke interventionen var sket. Modellen er specificeret som følger:

Difference-in-Difference illustration

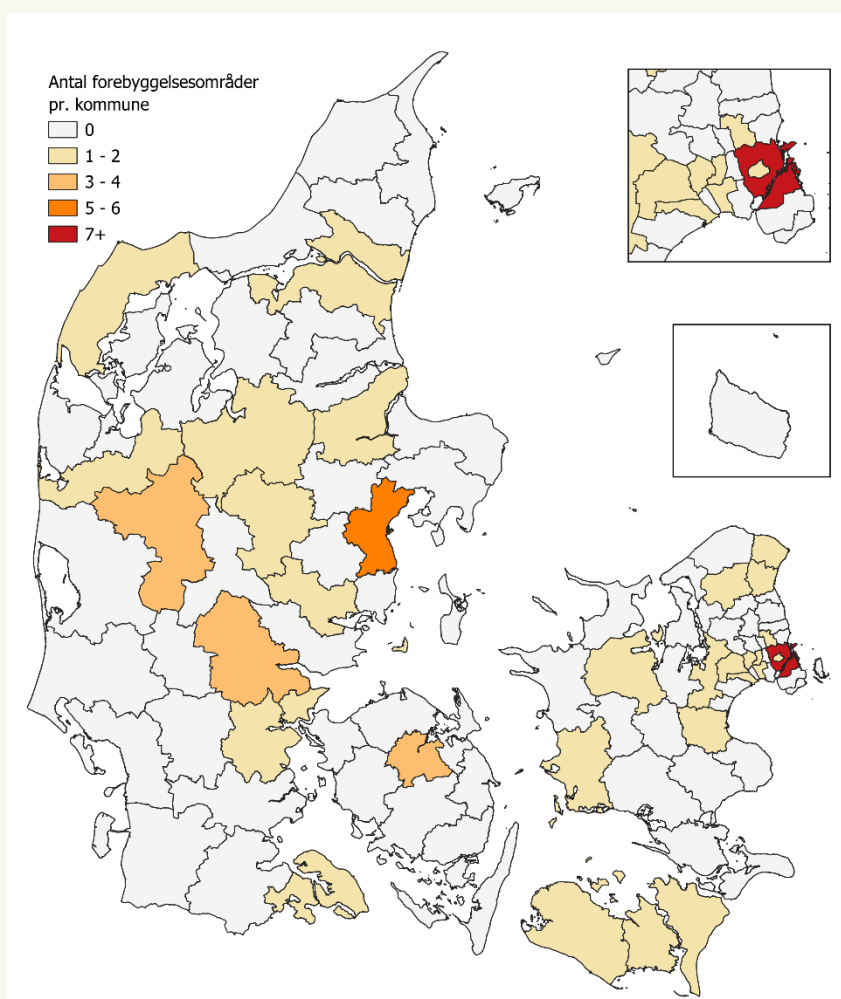

3.1 Kort over forebyggelsesområderne

Der er 63 forebyggelsesområder i Danmark opgjort pr. 1.12 2024. Nedenstående figur 3.1 viser, hvor disse områder geografisk er placeret fordelt på de danske kommuner. Det fremgår, at forebyggelsesområderne i vid udstrækning er koncentreret i de større danske byer, men derudover er spredt ud over hele landet.

Figur 3.1

Oversigt over placeringen af forebyggelsesområderne fordelt på de danske kommuner i 2024

Anm.: Antallet af forebyggelsesområder er opgjort på kommuneniveau. Den kommune med flest forebyggelsesområder er Københavns kommune, med 15 forebyggelsesområder pr. 1.12 2024.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

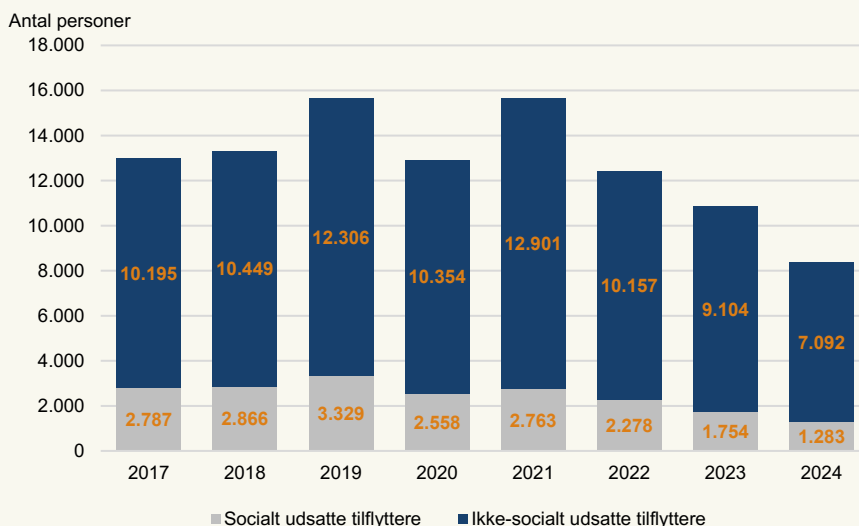
3.2 Tilflytning til forebyggelsesområderne

Nedenstående figur 3.2 viser tilflytningen til forebyggelsesområderne i perioden 2017-2024, herunder andelen af socialt udsatte personer. Det fremgår af figur 3.2, at der er sket et markant fald i tilflytningen til forebyggelsesområderne af både socialt udsatte og ikke-socialt udsatte personer siden indførelsen af de skærpede udlejnings-regler i 2021.

Dette tyder på, at indførelsen af de skærpede udlejningsregler har haft en effekt i forhold til at nedbringe tilflytningen af socialt udsatte personer, hvilket er i overensstemmelse med formålet med at indføre de skærpede udlejningsregler i områderne. Samtidigt ses også et mindre fald i andelen af socialt udsatte tilflyttere, men ikke i et omfang, der tyder på, at der foregår indirekte social eksport. Der synes således blot at være sket et fald i den samlede tilflytning til forebyggelsesområderne i denne periode.

Figur 3.2

Antal tilflyttere til forebyggelsesområderne 2017-2024, opdelt efter om tilflytterne er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse eller ej.

Anm.: Kun tilflyttere fra andre boligområder er talt med i opgørelsen. Interne flytninger inde for samme boligområde er dermed ikke medtaget, dog er tilflyttere fra andre forebyggelsesområder medtaget.

Anm: Flytninger er angivet pr. 1 januar det efterfølgende år, dvs. at årstallet 2024 f.eks. angiver flytninger i perioden 1. januar 2023 til 31. december 2023.

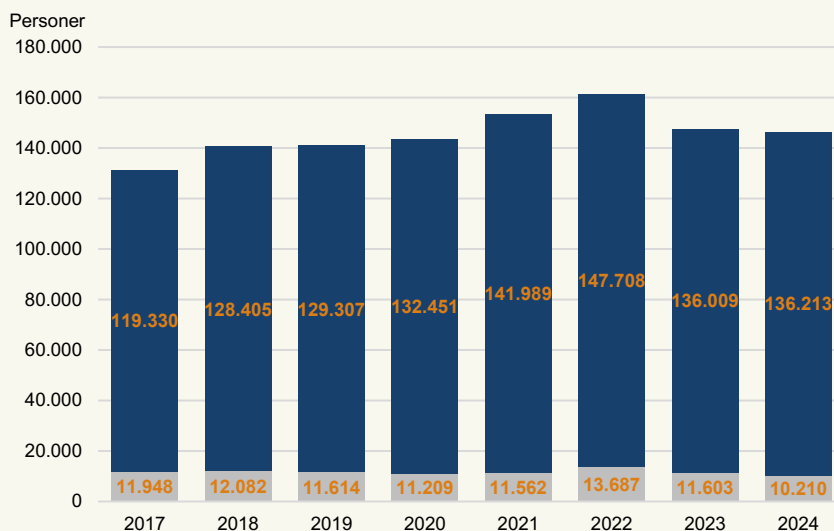
Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

3.3 Fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder

I dette afsnit ses der på fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder, hvor figur 3.3.a viser fraflytningen generelt fra kommuner med forebyggelsesområder, mens figur 3.3.b kun viser fraflytningen til kommuner uden forebyggelsesområder.

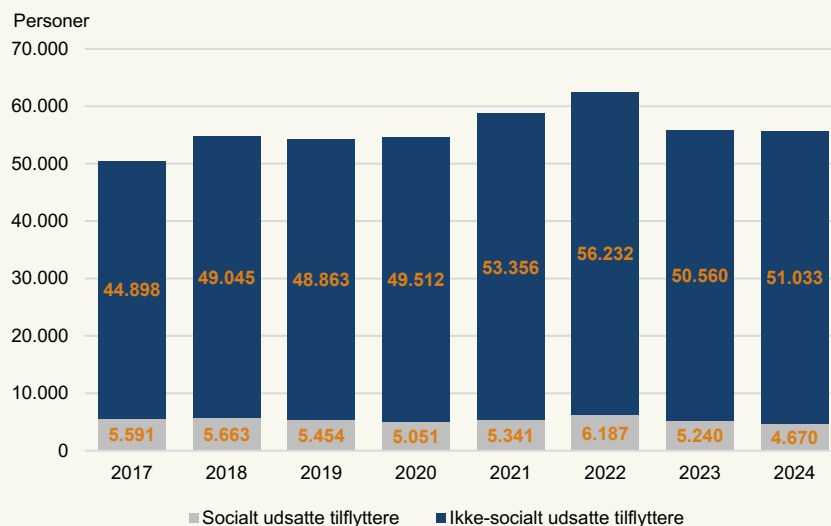
Figur 3.3.a

Antal fraflyttere fra kommuner med forebyggelsesområder til andre kommuner 2017-2024 opdelt efter, om fraflytterne er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse eller ej.

Figur 3.3.b

Antal fraflyttere fra kommuner med forebyggelsesområder til kommuner uden forebyggelsesområder 2017-2024 opdelt efter, om fraflytterne er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse eller ej.

Anm.: Flytninger er angivet pr. 1 januar det efterfølgende år, dvs. at årstallet 2024 f.eks. angiver flytninger i perioden 1. januar 2023 til 31. december 2023.

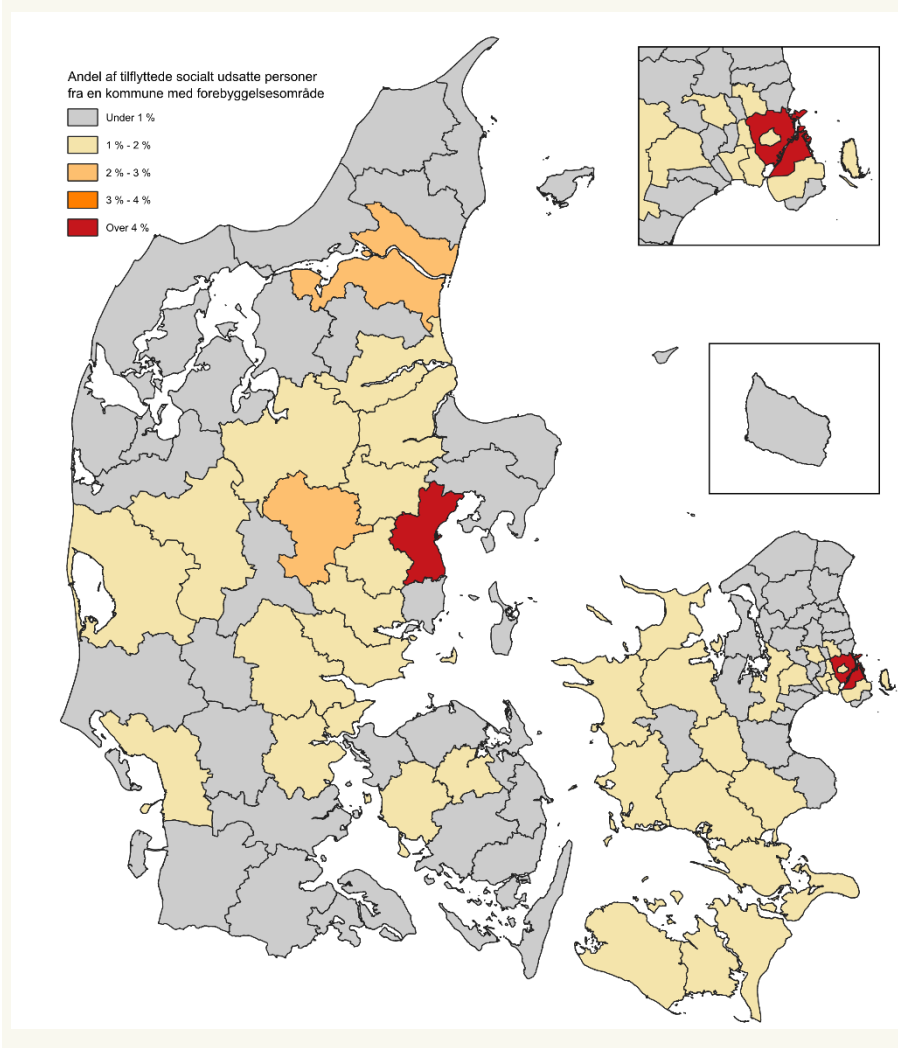
Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Både figur 3.3.a og figur 3.3.b viser, at fraflytningen fra kommuner med forebyggelsesområder var konstant stigende frem til ikrafttrædelsen af aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* i midten af 2021. Herefter ses et fald i fraflytningen – både af socialt udsatte- og ikke-socialt udsatte personer. Derudover ses også et fald i andelen af socialt udsatte fraflyttere både til alle kommuner og til kommuner uden forebyggelsesområder.

Figur 3.4 gengiver på et kort, hvilke kommuner de socialt udsatte personer, der fraflyttede en kommune med forebyggelsesområder i løbet af 2023, flyttede til. Kortet viser, at der er en stor spredning i, hvor de socialt udsatte personer flytter til. Kun til enkelte af de større bykommuner som København, Aarhus, Aalborg og Silkeborg er mere end 2 pct. af de socialt udsatte fraflyttere flyttet til.

Figur 3.4

Oversigt over, hvilke kommuner de socialt udsatte personer, der i løbet af 2023 fraflyttede en kommune med forebyggelsesområder, flytter til.

Anm.: Der er tale om andelen af den samlede gruppe af socialt udsatte personer, der fraflyttede en kommune med forebyggelsesområder i løbet af 2023. København har den højeste andel, da lidt over 7 pct. af alle socialt udsatte personer, der fraflyttede en kommune med forebyggelsesområder i løbet af 2023 flyttede dertil. Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Som det fremgår af figur 3.3.a og figur 3.3.b indikerer analysen ikke, at aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* og indførelsen af skærpede udlejningsregler i forebyggelsesområder har medført social eksport. Ligeledes viser figur 3.4 heller ikke nogen systematik i, hvor de socialt udsatte personer flytter hen, når de fraflytter en kommune med forebyggelsesområder.

3.4 **Analyse af fraflytningsmønstret**

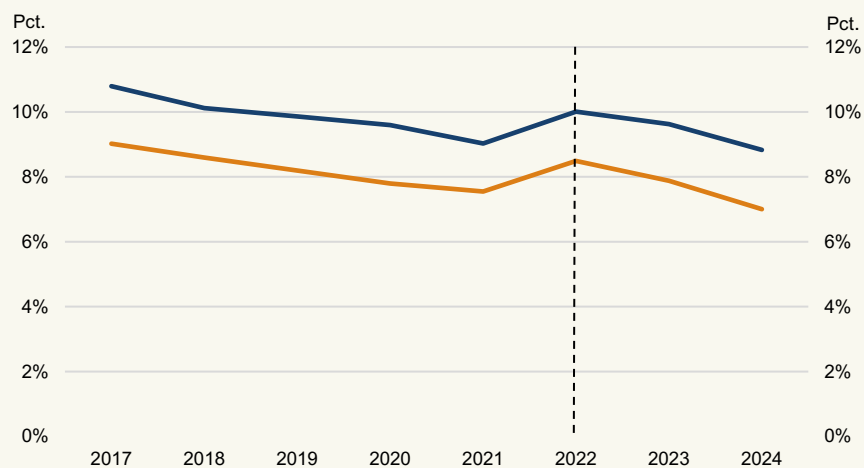
I det følgende afsnit undersøges det, om der kan spores en ændring i fraflytningsmønstre fra kommuner med forebyggelsesområder sammenlignet med kommuner uden forebyggelsesområder i perioden 2017-24, hvilket fremgår af figur 3.5.a og 3.5.b.

Dette gøres via en såkaldt difference-in-difference model, der beregner forskellen mellem fraflytningen af socialt udsatte personer fra henholdsvis kommuner med forebyggelsesområder og uden forebyggelsesområder før og efter, at aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* trådte i kraft i løbet af 2021.

Hvis der fra 2022 og frem kan observeres en markant stigning i fraflytningen af socialt udsatte personer fra kommunerne med forebyggelsesområder sammenlignet med kommuner uden forebyggelsesområder, kan det være indikation på, at social eksport finder sted.

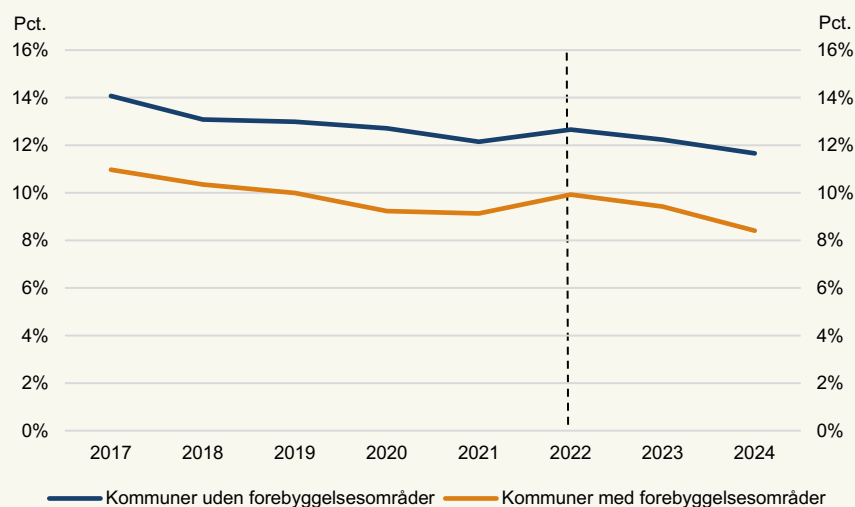
Figur 3.5.a

Andelen af socialt udsatte fraflyttere til andre kommuner 2017-2024 fra kommuner med og uden forebyggelsesområder.

Figur 3.5.b

Andelen af socialt udsatte fraflyttere til kommuner uden forebyggelsesområder 2017-2024 fra kommuner med og uden forebyggelsesområder.

Anm.: Flytninger er angivet pr. 1 januar det efterfølgende år, dvs. at årstallet 2024 f.eks. angiver flytninger i perioden 1. januar 2023 til 31. december 2023.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning.

Figur 3.5.a og Figur 3.5.b viser, at andelen af socialt udsatte fraflyttere har været faldende igennem det meste af perioden. Derudover bemærkes det, at andelen af socialt udsatte fraflyttere er højere fra kommuner uden forebyggelsesområder end fra kommuner med disse områder.

Det fremgår, at der ikke ses en signifikant forskel i fraflytningsmønsteret mellem kommuner med- og uden forebyggelsesområder efter aftalens indtræden, sammenlignet med perioden op til den politiske aftale om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund*.

Endelig bemærkes det, at udviklingen for kommuner med og uden forebyggelsesområder forløber stort set parallelt både før og efter 2022. Der kan dermed ikke spores nogle tegn på, at de nye udlejningsregler har påvirket flyttemønsteret i kommunerne med forebyggelsesområder på en særlig måde sammenlignet med resten af landet. Dermed viser heller ikke denne analyse tegn på, at social eksport finder sted.

3.5 Sammenfatning

Overordnet indikerer ovenfor anførte resultater, at aftalen om *Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund* ikke har ført til social eksport.

Der ses et fald i tilflytningen af både socialt udsatte og ikke-socialt udsatte personer til forebyggelsesområderne efter indførelse af de nye udlejningsregler. Dermed tyder udviklingen på, at reglerne virker efter hensigten, idet tilflytningen af socialt-udsatte personer begrænses. Derudover viser tallene et fald i antallet og andelen af udsatte fraflyttere fra kommuner med forebyggelsesområder både til hele landet og specifikt til kommuner uden forebyggelsesområder. Der er dermed ikke tegn på, at de socialt udsatte personer, der ikke kan blive henvist til en bolig i en kommune med forebyggelsesområder i højere grad fraflytter kommunen. Ligeledes har det ikke ført til, at de socialt udsatte boligsøgende der fraflytter en kommune med forebyggelsesområder, koncentrerer sig i andre kommuner. Endelig finder en difference-in-difference-analyse heller ikke nogen signifikant forskel i flyttemønstrene imellem kommuner med og uden forebyggelsesområder før og efter aftalens indgåelse.

Ud fra resultaterne ovenfor er der altså ikke noget, der tyder på, at de skærpede udlejningsregler skubber socialt udsatte personer væk fra kommuner med forebyggelsesområder til andre dele af landet og dermed medfører social eksport.

4. Integrationsopgaven i parallelsamfund

4.1 Baggrund

Dette kapitel belyser integrationsopgaven i de otte *parallelsamfund*, der var på listen over parallelsamfund i 2024.

Kapitlet har fokus på beboernes oprindelse, dvs. om beboerne i de otte parallelsamfund har dansk oprindelse, oprindelse i MENAPT-lande, oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande og oprindelse i vestlige lande⁸. Kapitlet ser på det grundlag nærmere på beskæftigelsen blandt beboerne i de otte parallelsamfund samt børn med forældre uden beskæftigelse. Desuden belyses karaktergennemsnittet ved folkeskolens prøver i 9. klasse og elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever. Afslutningsvis belyser kapitlet kriminalitet og børn med dømt forældre i de 8 parallelsamfund.

Det skal samtidig bemærkes, at parallelsamfund også anvendes mere bredt i den politiske debat. Hvor *integrationsopgaven i parallelsamfund* i dette kapitel skitseres som et spørgsmål, der særligt knytter sig til en given socioøkonomisk udvikling, så kan der også anlægges en forståelse af parallelsamfund, som i højere grad fokuserer på værdier og personlige overbevisninger, der står i kontrast til det omgivende samfund. Disse parametre bliver blandt andet belyst i Udlændinge- og Integrationsministeriets medborgerskabsundersøgelser, hvis resultater kan findes på: www.integrationsbarometer.dk.

4.2 Beskæftigelse fordelt på oprindelse og køn

I de 8 parallelsamfund har beboerne en svagere tilknytning til arbejdsmarkedet end i resten af landet.⁹ Forskellen i procentpoint er størst for beboere med dansk oprindelse og mindst for beboere med oprindelse i vestlige lande. Kvinder med oprindelse i MENAPT-landene har den laveste beskæftigelsesfrekvens i parallelsamfundene, jf. figur 4.1.

⁸ Vestlige lande omfatter: Alle EU-lande samt Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande omfatter: Alle øvrige lande. Herunder omfatter MENAPT-lande: Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet. Mens øvrige ikke-vestlige lande omfatter: Alle øvrige ikke-vestlige lande. Figurene i kapitlet præsenterer kun lande-grupperingerne, hvis der er mere end 100 observationer for gruppen i parallelsamfund.

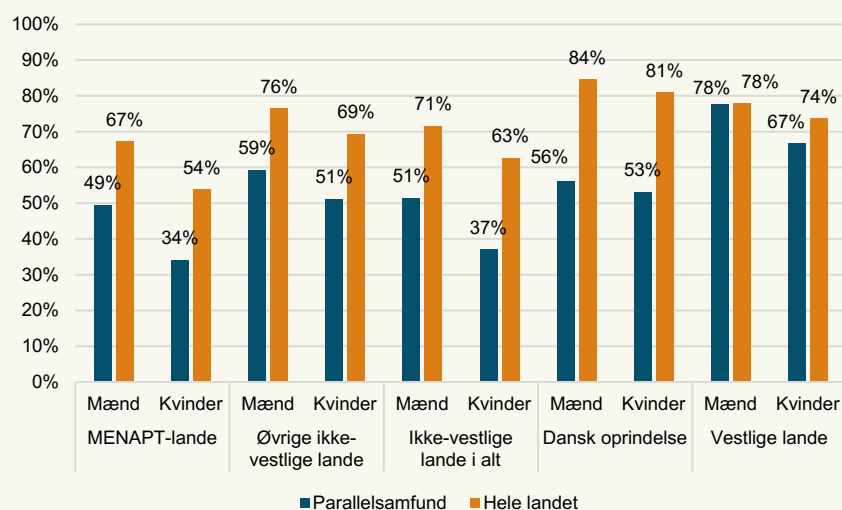
⁹ Beskæftigelsesfrekvensen opgøres for 25-64-årige på samme måde som i integrationsbarometer.dk, da en stor del af de 16-24-årige vil være i gang med en uddannelse.

I 2023 var 34 pct. af kvinderne med oprindelse i MENAPT-landene, der bor i de 8 parallelsamfund, i beskæftigelse, mens det var tilfældet for 49 pct. af mændene med samme oprindelse. I 2022 var de tilsvarende tal for de samme 8 parallelsamfund henholdsvis 34 pct. og 48 pct.

Blandt personer med oprindelse i vestlige lande og i øvrige ikke-vestlige lande i de 8 parallelsamfund var beskæftigelsesfrekvensen for mænd henholdsvis 78 pct. og 59 pct. og for kvinder henholdsvis 67 pct. og 51 pct. i 2023. For personer med dansk oprindelse i parallelsamfundene var beskæftigelsesfrekvensen for mænd 56 pct. og for kvinder 53 pct. i 2023.

Figur 4.1

Beskæftigelsesfrekvens, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 25-64-årige, 2023 (pct.)

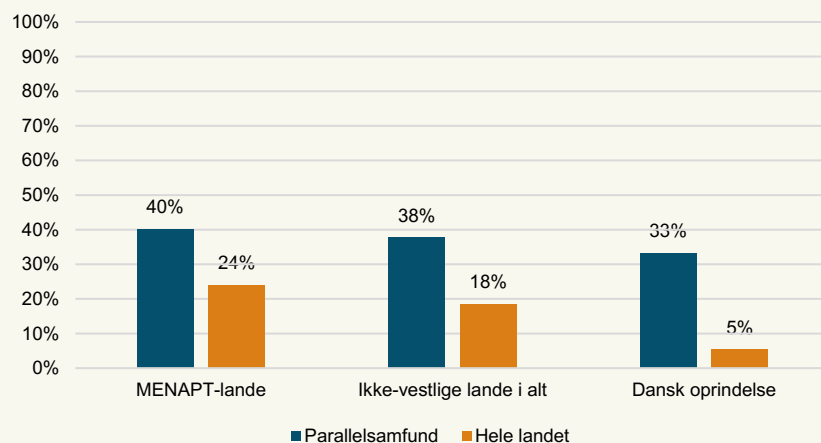
Anm.: Beskæftigelsesfrekvensen angiver hvor stor en andel de beskæftigede udgør af befolkningsgruppen.
Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

4.3 Børn med forældre uden beskæftigelse

Mange børn i de 8 parallelsamfund vokser op med forældre, der ikke har et arbejde. 40 pct. af børn med oprindelse i MENAPT-landene, 38 pct. af børn med oprindelse i ikke-vestlige lande i alt og 33 pct. af børn med dansk oprindelse har ikke mindst én forælder, der er i beskæftigelse, jf. figur 4.2.

Figur 4.2

Andel hjemmeboende 0-15-årige, der ikke har mindst én forælder i beskæftigelse, fordelt på bolig-område og oprindelse, 2023 (pct.)

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre.

Anm.: Der er under 100 observationer blandt personer med øvrig ikke-vestlig oprindelse og vestlig oprindelse i parallelsamfund, hvorfor grupperne ikke bliver vist i figuren.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

4.4 Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse

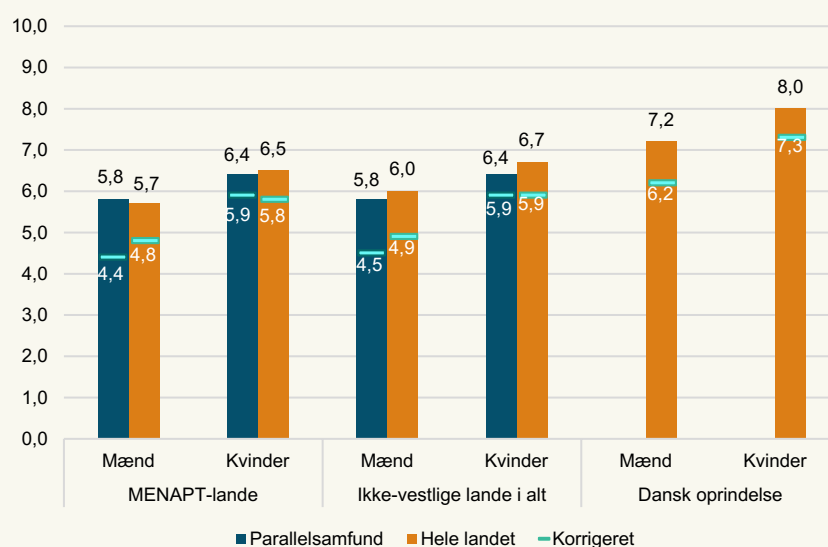
Karaktergennemsnittet ved folkeskolens bundne prøver i 9. klasse er nogenlunde det samme i de 8 parallelsamfund, og i hele landet blandt eleverne med oprindelse i MENAPT-landene og i ikke-vestlige lande i alt, jf. figur 4.3.¹⁰

Nogle elever afbryder undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller deltager ikke i alle prøverne. Der er derfor også vist et korrigeret karaktergennemsnit, der er markeret med en vandret streg i figurens søjler. I det korrigerede karaktergennemsnit tildeles disse elever karakteren -3 i henholdsvis alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i.

Blandt drenge med oprindelse i MENAPT-landene og i ikke-vestlige lande i alt er det korrigerede karaktergennemsnit lidt lavere i de 8 parallelsamfund end i hele landet.

Figur 4.3

Karaktergennemsnit for elever, der har deltaget i alle folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, skoleårene 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024 (gennemsnit)

Anm.: Det korrigerede karaktergennemsnit er karaktergennemsnittet korrigeret for, at elever, der har afbrudt undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller ikke har deltaget i en eller flere prøver, tildeles karakteren -3 i henholdsvis alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i.

Anm.: Afgangskaraktererne i skoleåret 2021/2022 består af henholdsvis helt og delvist ophøjede standpunktskarakterer som følge af COVID-19.

Anm.: Der er under 100 observationer blandt personer med øvrig ikke-vestlig oprindelse, dansk oprindelse og vestlig oprindelse i parallelsamfund, hvorfor grupperne øvrige ikke-vestlige og vestlige er taget helt ud, mens det kun er gennemsnittet for hele landet, der bliver vist for dansk oprindelse.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

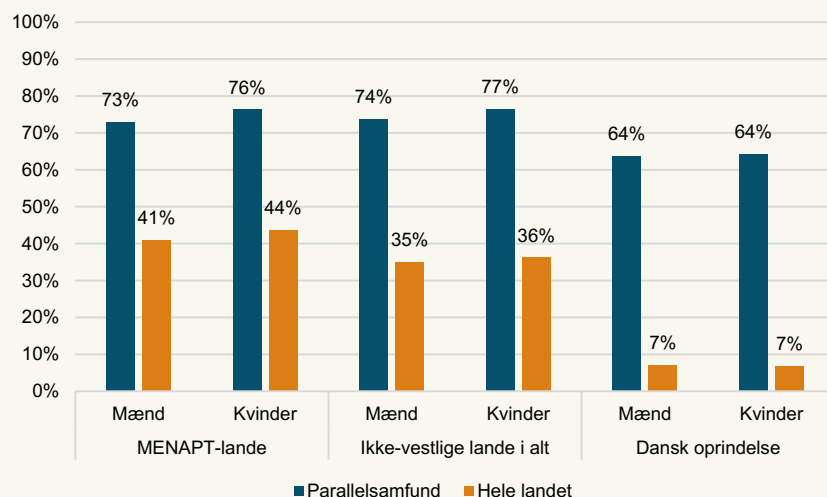
¹⁰ Afgangskaraktererne i skoleåret 2021/2022 består af henholdsvis helt og delvist ophøjede standpunktskarakterer som følge af COVID-19.

4.5 Elever på skoler med høj andel af ikke-vestlige elever

I de 8 parallelsamfund går en forholdsvis høj andel af eleverne i grundskoler, hvor mange elever har ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 4.4. Blandt drenge og piger med oprindelse i ikke-vestlige lande i alt i de 8 parallelsamfund går henholdsvis 74 pct. og 77 pct. på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse. På landsplan er det 7 pct. af drenge og piger med dansk oprindelse, der går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse.

Figur 4.4

Andel 7-15-årige, der gik i skole (mindst 50 elever) med mindst 25 pct. ikke-vestlige elever, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 1. januar 2023 (pct.)

Anm.: Der er under 100 observationer blandt personer med øvrig ikke-vestlig oprindelse og vestlig oprindelse i parallelsamfund, hvorfor grupperne ikke bliver vist i figuren.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

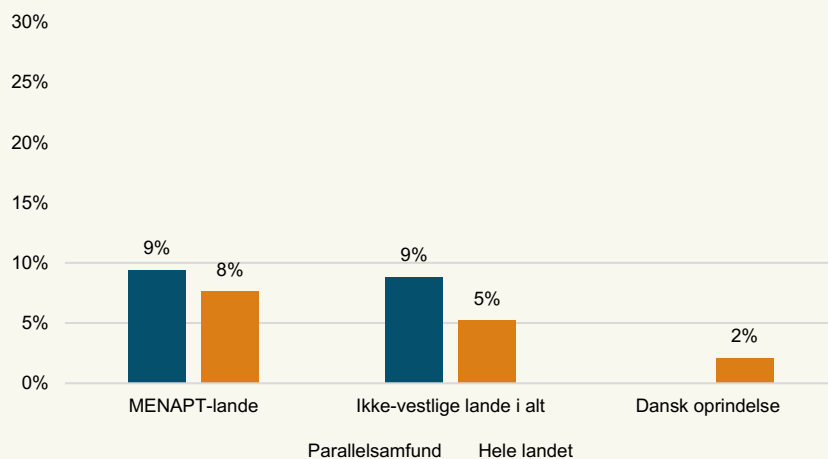
4.6 Kriminalitet

Figur 4.5 viser andelen af 15-29-årige mænd, som er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven i 2023. Der er ikke vist tal for kvinder, hvor tallene er meget lave.

9 pct. af 15-29-årige mænd med oprindelse i MENAPT-landene og i ikke-vestlige lande i alt i de 8 parallelsamfund er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven i 2023. I landet som helhed er det tilsvarende tal henholdsvis 8 pct. og 5 pct.

Figur 4.5

Andel 15-29-årige mænd, som er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, fordelt på boligområde og oprindelse, 2023 (pct.)

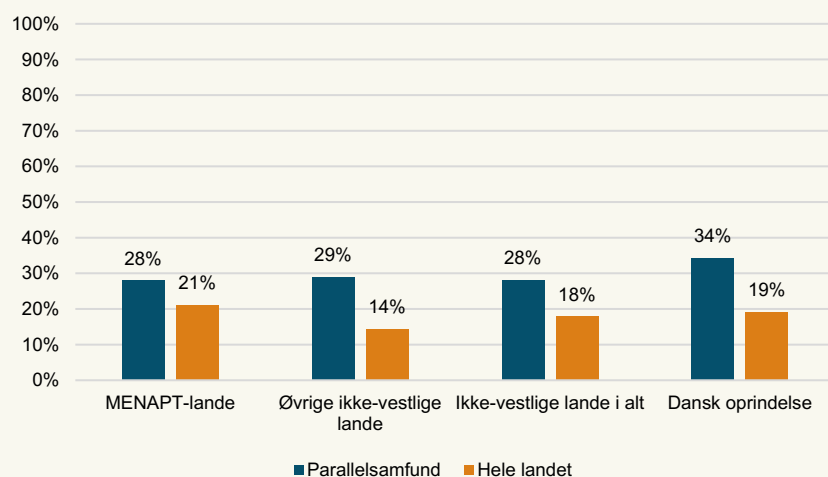
Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret til 0-30 pct. i forhold til de andre pct. figurer i kapitlet, som er 0-100 pct.
 Anm.: Der er under 100 observationer blandt personer med øvrig ikke-vestlig oprindelse, dansk oprindelse og vestlig oprindelse i parallelsamfund, hvorfor grupperne øvrige ikke-vestlige og vestlige er taget helt ud, mens det kun er andelen for hele landet, der bliver vist for dansk oprindelse.
 Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

4.7 Børn med dømt forældre

34 pct. af hjemmeboende børn med dansk oprindelse i de 8 parallelsamfund har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, jf. figur 4.6. For børn med oprindelse i MENAPT-landene er det 28 pct. For børn med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande gælder det 29 pct. I hele landet er andelen lavere for alle de undersøgte grupper.

Figur 4.6

Andel 0-15-årige hjemmeboende børn med mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, fordelt på boligområde og oprindelse, 2023 (pct.)

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre.

Anm.: Der er under 100 observationer blandt personer med vestlig oprindelse i parallelsamfund, hvorfor gruppen ikke bliver vist i figuren.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

5. Udvikling på børne- og undervisningsområdet

5.1 Baggrund

Dette kapitel redegør for status på indsatser til bekæmpelse af parallelsamfund på børne- og undervisningsområdet. Kapitlet fokuserer på initiativer fra politiske aftaler fra 2018, herunder blandt andet dagtilbudslovens regler om bedre fordeling af børn i daginstitutioner, og obligatorisk læringstilbud for 1-årige og folkeskolelovens regler om konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater, styrket forældreansvar og obligatoriske sprogrøver.

5.2 Dagtilbudsområdet

5.2.1 Ændringer af parallelsamfundsregler på dagtilbudsområdet

Folketinget vedtog den 19. december 2024 en ændring af dagtilbudsloven, der ændrer reglerne om bedre fordeling af børn i daginstitutioner og reglerne om obligatorisk læringstilbud. Ændringerne trådte i kraft 1. januar 2025.

Lovændringen indebærer, at kommunerne får mulighed for at beslutte, at børn med bopæl i udsatte boligområder, hvis forældre er i beskæftigelse eller under uddannelse, ikke skal medregnes i de maksimalt 30 pct. børn fra udsatte boligområder, der efter dagtilbudsloven årligt må optages i en daginstitution.

Derudover får kommunerne mulighed for at anvende reglerne om bedre fordeling af børn i daginstitutioner og reglerne om obligatorisk læringstilbud i indtil tre år efter, at et boligområde er fjernet fra listen over udsatte boligområder.

For nærmere uddybning af de nye regler henvises til lovens forarbejder (lovforslag L 95, samling 2024-25), som kan findes på Folketingets hjemmeside¹¹.

5.2.2 Bedre fordeling af børn i daginstitutioner

Reglerne indebærer, at kommunerne skal sikre en bedre fordeling af børn i daginstitutioner, så der på et kalenderår højst må optages 30 pct. børn med bopæl i et udsat boligområde pr. daginstitution. Kommunerne har i perioden fra 1. januar 2019 og frem til juni 2020 bl.a. kunne søge dispensation fra reglen om, at kommunerne på et kalenderår højst må optage 30 pct.

¹¹ https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/L95/som_fremsat.htm

børn fra udsatte boligområder i en daginstitution. Muligheden for dispensation blev fjernet i juni 2020, og mange af dispensationerne udløber ved udgangen af 2024.

Tabel 5.1 viser en opgørelse over antallet af kommunale og selvejende daginstitutioner, opgjort på anvisningsenhedsniveau, i kommuner med udsatte boligområder, der havde henholdsvis mere eller mindre end 30 pct. indskrevne børn med bopæl i et udsat boligområde fra 2021 til 2023.

Antallet af daginstitutioner, hvor andelen af de indskrevne børn med bopæl i et udsat boligområde, udgjorde mindst 30 pct. er faldet fra 2021 til 2023. I 2021 havde 41 daginstitutioner mindst 30 pct. indskrevne børn med bopæl i et udsat boligområde, mens der i 2023 var 29 daginstitutioner med mindst 30 pct. indskrevne børn med bopæl i et udsat boligområde.

I 2023 var der 16 daginstitutioner, hvor andelen af de indskrevne børn, som var bosat i udsat boligområde, udgjorde mellem 10 og 30 pct. I 2021 og 2022 var der 18 daginstitutioner, som havde mellem 10 og 30 pct. indskrevne børn, som var bosat i udsat boligområde.

Tabel 5.1

Antal daginstitutioner fordelt på andelen af de indskrevne børn, som er bosat i et udsat boligområde 2021-2023

	2021	2022	2023
Under 10 pct.	1.079	1.075	1.095
10-30 pct.	18	18	16
Over 30 pct.	41	34	29
<i>Heraf med dispensation fra 30 pct. reglen</i>	<i>31</i>	<i>21</i>	<i>22</i>
I alt	1.138	1.127	1.140

Anm.: Opgørelsen omfatter 11 kommuner med boligområder, der er defineret som udsatte både i 2021, 2022 og 2023. Opgørelsen dækker over børn, som er indskrevet i kommunale og selvejende daginstitutioner d. 30. september i det pågældende år. Desuden dækker opgørelsen over børn, som pr. 30. september det pågældende år havde folkeregisteradresse i et udsat boligområde jf. listen over udsatte boligområder, som var gældende, dvs. listen offentliggjort d. 1. december det foregående år. I opgørelsen er en daginstitution defineret som en anvisningsenhed, hvilket er det pasningssted, enkelte barn bliver anvist til. En daginstitution i 2021 er defineret ud fra dennes adresse (vejnavn, husnummer og -bogstav) i den enkelte kommune, hvorfor det samlede antal daginstitutioner kan afvige fra antal enheder opgjort af Danmarks Statistik (tabel BOERN4). I 2022 og 2023 er datagrundlaget forbedret ved i videst muligt omfang at definere en daginstitution ud fra anvisningsenhedsniveau i Styrelsen for It og Lærings Dagtilbudsregister.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik, Social- og Boligstyrelsen samt Styrelsen for It og Lærings Dagtilbudsregister.

Tabel 5.2 viser de daginstitutioner, som i perioden fra 2021 til 2023 havde over 30 pct. børn fra udsatte boligområder fordelt på andel børn med bopæl i et udsat boligområde.

Tabel 5.2**Antal daginstitutioner fordelt på andel af indskrevne børn, som er bosat i udsatte boligområder, 2020-2022**

	30-50 pct.	50-70 pct.	70-90 pct.	90-100 pct.	Antal enheder med mindst 30 pct. børn fra udsatte boligområder
2021	14	18	8	1	41
2022	19	9	6	0	34
2023	18	8	3	0	29

Anm.: Opgørelsen omfatter 11 kommuner med boligområder, der er defineret som udsatte både i 2021, 2022 og 2023. Opgørelsen dækker over børn, som er indskrevet i kommunale og selvejende daginstitutioner d. 30. september i det pågældende år. Desuden dækker opgørelsen over børn, som pr. 30. september det pågældende år havde folkeregisteradresse i et udsat boligområde jf. listen over udsatte boligområder, som var gældende, dvs. listen offentliggjort d. 1. december det foregående år. I opgørelsen er daginstitution defineret som en anvisningsenhed, hvilket er det pasningssted, det enkelte barn bliver anvist til. En daginstitution i 2021 er defineret ud fra dennes adresse (vejnavn, husnummer og -bogstav) i den enkelte kommune, hvorfor det samlede antal daginstitutioner kan afvige fra antal enheder opgjort af Danmarks Statistik (tabel BOERN4). I 2022 og 2023 er datagrundlaget forbedret ved i videst muligt omfang at definere en daginstitution ud fra anvisningsenhedsniveau i Styrelsen for It og Lærings Dagtilbudsregister.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik, Social- og Boligstyrelsen samt Styrelsen for It og Lærings Dagtilbudsregister.

5.2.3 Obligatorisk læringstilbud for 1-årige i udsatte boligområder

Siden den 1. januar 2019 har 1-årige børn i udsatte boligområder efter regler i dagtilbudsloven skulle optages i et obligatorisk læringstilbud, hvis de ikke allerede er optaget i et dagtilbud, jf. *dagtilbudslovens § 44 a*. Det følger af reglerne, at kommunerne er forpligtet til at oplyse forældre i udsatte boligområder om, at barnet skal optages i et obligatorisk læringstilbud 25 timer om ugen, når barnet fylder 1 år, hvis forældrene ikke selv indskrifter barnet i et dagtilbud, eller forældrene selv forestår en tilsvarende indsats i hjemmet. Det obligatoriske læringstilbud foregår i en daginstitution.

Børne- og Undervisningsministeriet er ikke i besiddelse af data om antal børn, der er indskrevet i et obligatorisk læringstilbud, da kommunerne ikke indberetter data herom.

Andelen af indskrevne 1-årige børn i dagtilbud, som er bosat i et boligområde, som har været kategoriseret som udsat i alle år, fra 2018 til 2023, er steget fra 75 pct. i 2018 til 90 pct. i 2023, jf. *tabel 5.2*. Det bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at børn der er optaget i et obligatorisk læringstilbud, i det foreliggende data kan fremgå som indskrevet i et alment dagtilbud.

Til sammenligning kan det bemærkes at andelen af 1-årige, som er indskrevet i dagtilbud, uafhængigt om et barn er bosat i udsat boligområde, har ligget forholdsvis stabilt mellem 80 og 82 pct. fra 2018 til 2023. Stigningen i andelen af indskrevne 1-årige børn i dagtilbud med bopæl i udsatte boligområder kan være en konsekvens af reglerne om obligatorisk læringstilbud, men det kan ikke nødvendigvis alene tilskrives reglerne om obligatorisk læringstilbud.

Tabel 5.3
Andel 1-årige bosat i et udsat boligområde, som er indskrevet i en dagtilbud, 2018-2023

	Andel indskrevne 1-årige børn i dagtilbud (pct.)
2018*	75 pct.
2019	77 pct.
2020	90 pct.
2021**	90 pct.
2022**	88 pct.
2023**	90 pct.

Anm.: I opgørelsen indgår børn, der var 1 år d. 30. september i tællingsåret. Personer, hvis alder ikke kendes, indgår ikke i opgørelsen. Tabellen er opgjort på baggrund af 1-årige som d. 30. september i tællingsåret boede i et udsat boligområde, som havde været på listen over udsatte boligområder i alle seks år, dvs. i periode fra 2018 til 2023. Der er 14 boligområder, som har været på listen over udsatte boligområder alle seks år. Opgørelsen dækker over børn, som er indmeldte i en kommunal, selvejende eller privatinstitution eller kommunal dagpleje. I opgørelsen indgår ikke pasning af eget barn eller privat pasning.

* I 2018 indgår ikke børn indskrevet i privatinstitutioner, da der ikke forelægger data for dette.

**I 2021, 2022 og 2023 indgår kun indskrevne børn i privatinstitutioner, hvis privatinstitutionens beliggenhedskommune og barnets bopælskommune er den samme.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik samt Social- og Boligstyrelsen.

5.3 Undervisningsområdet

5.3.1 Årligt tilsyn med parallelsamfundsproblematikker

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har gennemført det årlige tilsyn med parallelsamfundsproblematikker på folkeskoler og ungdomsuddannelser som en del af styrelsens risikobaserede kvalitetstilsyn. I tilsynet for skoleåret 2023/24 skilte 59 folkeskoler, 20 gymnasiale afdelinger og 5 erhvervsuddannelsesinstitutioner sig ud på de fastlagte grænseværdier for indikatorerne for mulige parallelsamfundsproblematikker. Efter nærmere analyse og anmodning om redegørelser fra kommuner og institutioner samt møder med alle relevante kommuner på folkeskoleområdet udtog styrelsen i foråret 2024 tre folkeskoler til tilsyn. Ingen erhvervsuddannelsesinstitutioner eller gymnasiale afdelinger blev udtaget. Det bemærkes, at de seks (nu fem) gymnasiale institutioner, der som led i den politiske aftale om ”Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser” har været omfattet af stop for optag i ét år på grund af faldende søgetal og skæv elevsammensætning, har været undtaget fra parallelsamfundstilsynet, fordi STUK har kørt en særskilt proces med disse skoler.

Alle skoler og institutioner udtaget til tilsyn tilbydes rådgivningsforløb. På folkeskoleområdet er der også blevet tilbudt rådgivning til enkelte skoler, der ikke er udtaget i tilsyn. Kvalitetstilsynet med folkeskoler, herunder tilsynet med parallelsamfundsproblematikker, ophører den 1. april 2025, jf. L 94 (2024-25). Næste runde af styrelsens tilsyn med parallelsamfundsproblematikker på ungdomsuddannelser bliver igangsat 1. kvartal 2025 med henblik på vurdering af udtag af afdelinger og institutioner til tilsyn i 1. halvår 2025.

5.3.2 Styrket forældreansvar

Antal elever i folkeskolen med ulovligt fravær på mindst 15 pct. er steget fra skoleåret 2022/23 til 2023/24. Niveaueet er dog fortsat lavere end i skoleåret 2018/19, *jf. tabel 5.4*.

Tabel 5.4

Antal elever med ulovligt fravær på mindst 15 pct., hele landet, 2018/2019-2023/2024

Skoleår	3. kvartal	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal	Samlet antal unikke elever med ulovligt fravær	Samlet antal unikke elever
2018/19	3.779	4.178	5.997	6.326	12.789	503.970
2019/20	2.901	3.065	2.602	6.057	10.687	514.454
2020/21	2.971	3.753	5.307	4.066	10.639	502.845
2021/22	2.616	3.636	4.344	4.371	9.506	501.168
2022/23	2.771	3.519	4.526	4.661	9.787	497.041
2023/24	2.608	3.769	4.900	5.572	10.576	492.819

Anm.: Data er opgjort for folkeskoler og dækker elever i årgangsdelte normalklasser og specialklasser. Antal elever med 15 pct. ulovligt fravær eller mere er udregnet pba. elevens samlede antal ulovlige fraværsdage i perioden divideret med samlede antal skoledage i perioden.

Fra 1. kvartal 2020 frem til 2. kvartal 2021 kan omstændigheder knyttet til COVID-19 have haft betydning for såvel registrering af elevfravær som faktisk elevfravær grundet hjemsendelser af landets skoleelever. Elevfraværet i denne periode bør derfor tolkes med forbehold herfor.

Det samlede antal unikke elever med ulovligt fravær i skoleåret er mindre end summen på tværs af skoleårets fire kvartaler. Det skyldes, at samme elev kan gå igen i flere kvartaler.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Den planlagte lovrevision af reglerne om styrket forældreansvar blev gennemført i folketingsåret 2023/24. Dermed blev revisionsbestemmelsen ophævet, og de gældende regler om styrket forældreansvar blev videreført.

5.3.3 Obligatoriske sprogprøver

Fra og med skoleåret 2019/20 er der indført obligatoriske sprogprøver på grundskoler og afdelinger af grundskoler, hvor mere end 30 pct. af eleverne er bosat i boligområder, der inden for de seneste tre år har været på Social- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder. For skoleåret 2023/24 er der indberettet oplysninger om obligatoriske sprogprøver fra 12 skoler. På disse skoler aflagde 403 elever på tværs af alle klassetrin ét eller flere sprogprøveforsøg. De 12 skoler omfatter otte folkeskoler og fire fri- og privatskoler. Alle sprogprøveafholdende skoler har tidligere afholdt sprogprøver.

Da der er forskel på årsagen til aflæggelse af sprogprøve i henholdsvis børnehaveklasse og 1.-9. klasse, præsenteres tallene særskilt for børnehaveklasse og dernæst for 1.-9. klasse.

I børnehaveklassen blev 94 pct. af de 305 elever, som aflagde mindst ét sprogprøveforsøg, vurderet sprogpåvirket i løbet af skoleåret 2023/24, *jf. tabel 5.5*.

Sammenlignet med de foregående skoleår er antallet af elever i børnehaveklassen, som deltager i sprogprøven, faldet. Andelen af elever, der rykker op i skoleåret 2023/24, er på niveau med de foregående skoleår, mens andelen, der vurderes sprogpåvirket, er steget.

Tabel 5.5

Oversigt over antal (andel) prøver, elever, sprogparate elever, oprykkere og omgængere for børnehaveklassen, 2019/2020-2023/2024

Skoleår	Antal sprogprøveforsøg	Antal elever med min. et sprogprøveforsøg	Antal elever vurderet sprogparate	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2019/20	1.608	1.133	1.009 (89 pct.)	1.086 (96 pct.)	47 (4 pct.)
2020/21	1.272	863	777 (90 pct.)	823 (95 pct.)	40 (5 pct.)
2021/22	1.126	821	742 (90 pct.)	787 (96 pct.)	34 (4 pct.)
2022/23	841	607	541 (89 pct.)	575 (95 pct.)	32 (5 pct.)
2023/24	385	305	287 (94 pct.)	293 (96 pct.)	12 (4 pct.)

Anm.: Antal elever i børnehaveklassen, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever, der aflagde mindst ét sprogprøveforsøg. Antallet af elever, der rykkede et klassetrin op (293 elever), er større end antallet af elever, der blev vurderet sprogparate (287 elever). Det skyldes, at få elever er rykket op til 1. klasse uden at være vurderet sprogparate ved sprogprøven i børnehaveklassen. Størstedelen af disse elever havde en særlig tilladelse til oprykning, da skolelederen vurderede, at elevernes faglige grundlag til oprykning var tilstrækkelig, jf. folkeskolelovens §11a, stk. 5. Derudover er enkelte elever ikke rykket op, selvom de er vurderet sprogparate.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Eleverne i børnehaveklassen har tre obligatoriske prøveforsøg og et fjerde frivilligt forsøg til at blive vurderet sprogparate ved sprogprøven inden påbegyndelse af 1. klasse. Vurderes en elev sprogparate ved et forsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere forsøg. Hvis en elev i børnehaveklassen ikke vurderes sprogparate ved et sprogprøveforsøg, skal eleven deltage i det efterfølgende forsøg.¹² Vurderes eleven ikke sprogparate ved det tredje obligatoriske eller det fjerde frivillige sprogprøveforsøg, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår. Af de 305 elever, der har gennemført mindst ét sprogprøveforsøg i børnehaveklassen i 2023/24, blev 84 pct. vurderet sprogparate efter første forsøg, jf. tabel 5.6.

Tabel 5.6

Antal (andel) sprogparate og ikke-sprogparate elever fordelt på sprogprøveforsøg samt antal afholdte sprogprøver i børnehaveklassen, 2023/2024

Sprogprøveforsøg	Første forsøg	Andet forsøg	Tredje forsøg	Fjerde forsøg (frivilligt)
Antal sprogparate	256 (84 pct.)	14 (5 pct.)	16 (5 pct.)	*
Antal ikke sprogparate	49 (16 pct.)	31 (10 pct.)	14 (5 pct.)	*
Antal afholdte sprogprøver	305	45	30	*

Anm.: Andel sprogparate og ikke-sprogparate elever er udregnet ud af det samlede antal elever i børnehaveklassen, som har taget mindst et sprogprøveforsøg i skoleåret 2023/24 (dvs. 305 elever). Ved det fjerde sprogprøveforsøg er fordelingen af sprogparate og ikke-sprogparate elever ikke vist af hensyn til diskretionering.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

¹² Derudover skal skolen iværksætte en række understøttende indsatser (sprogstimuleringsforløb og forældreinddragelse) forud for det næste sprogprøveforsøg.

I 1.-9. klasse blev 82 pct. af de 98 elever, som aflagde mindst ét sprogprøveforsøg, vurderet sprogpåparate i løbet af skoleåret 2023/24.¹³ De 98 elever fordeler sig på syv folkeskoler og to fri- og privatskoler. 98 pct. af de elever, der tog mindst ét sprogprøveforsøg, er rykket et klassetrin op, *jf. tabel 5.7*.

Tabel 5.7

Oversigt over antal (andel) prøver, elever, sprogpåparate, oprykkere og omgængere på 1.-9. klassetrin, 2019/2020-2023/2024

Skoleår	Sprogprøveforsøg	Antal elever med min. ét sprogprøveforsøg	Antal elever vurderet sprogpåparate	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2019/20	1.066	760	634 (83 pct.)	756 (99 pct.)	4 (1 pct.)
2020/21	878	564	477 (85 pct.)	556 (99 pct.)	8 (1 pct.)
2021/22	410	256	237 (93 pct.)	242 (95 pct.)	14 (5 pct.)
2022/23	424	210	171 (81 pct.)	197 (94 pct.)	13 (6 pct.)
2023/24	192	98	80 (82 pct.)	96 (98 pct.)	*

Anm.: Antal elever i 1.-9. klasse, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til antal elever i alt, der aflagde mindst ét sprogprøveforsøg. Antal elever i 2023/24, der gik om, er ikke vist af hensyn til diskretionering. Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Omfattede elever i 1.-9. klasse har fire obligatoriske sprogprøveforsøg til at blive vurderet sprogpåparat inden påbegyndelse af næste klassetrin. Vurderes eleven sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere sprogprøveforsøg¹⁴. Af de 98 elever, der har gennemført mindst et sprogprøveforsøg i 1.-9. klasse, blev 58 pct. vurderet sprogpåparate efter første forsøg, *jf. tabel 5.8*. Efter det fjerde sprogprøveforsøg er der 18 elever, fordelt på to institutioner, som fortsat ikke er vurderet sprogpåparat. Langt størstedelen af disse elever rykker alligevel op til næste klassetrin.

¹³ En elev i 1.-9. klasse skal vurderes sprogpåparat ved den obligatoriske sprogprøve, enten hvis skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende" eller inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven har modtaget undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende". Dette eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i to år.

¹⁴ Vurderes eleven ikke sprogpåparat efter fjerde sprogprøveforsøg, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin igen i det efterfølgende skoleår og fortsætte med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende". En elev kan dog kun samlet gå ét klassetrin om fra børnehaveklasse til 9. klasse på grund af ikke at være vurderet sprogpåparat.

Tabel 5.8
Antal (andel) sprogparate og ikke-sprogparate elever fordelt på sprogrøveforsøg og klassetrin på 1.-9. klassetrin, 2023/2024

Klassetrin		Første forsøg	Andet forsøg	Tredje forsøg	Fjerde forsøg
1.-3. kl.	Antal sprogparate	8	*	*	*
	Antal ikke-sprogparate	11	10	10	9
4.-6. kl.	Antal sprogparate	31	7	6	*
	Antal ikke-sprogparate	25	18	12	9
7.-9. kl.	Antal sprogparate	18	*	*	*
	Antal ikke-sprogparate	5	*	*	*
Antal sprogparate elever i alt		57 (58 pct.)	11 (11 pct.)	7 (7 pct.)	5 (5 pct.)
Antal ikke-sprogparate elever i alt		41 (42 pct.)	30 (31 pct.)	23 (23 pct.)	18 (18 pct.)
Antal elever i alt		98	41	30	23

Anm.: Ved sprogrøveforsøg 2, 3 og 4 er der på visse klassetrin færre end tre elever, som er vurderet sprogparate henholdsvis ikke-sprogparate, hvorfor antallet ikke er vist fordelt på klassetrin her.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Over de fire skoleår, hvor de obligatoriske sprogrøve er afholdt, er der færre og færre skoler, som gennemfører obligatoriske sprogrøve. Det skyldes, at antallet af udsatte boligområder har været faldende gennem perioden. I 2019/20 var 40 skoler på den vejledende liste over skoler, som skal afholde sprogrøve, mens der i 2023/24 var 12 skoler på den vejledende liste, som alle har afholdt sprogrøve.

Andelen af elever, der vurderes sprogparate i skoleåret 2023/24, er højere end tidligere år, mens andelen af elever, der rykker et klassetrin op, er på niveau med tidligere skoleår for elever i børnehaveklassen, *jf. tabel 5.5*. Andelen af elever, der vurderes sprogparate på 1.-9. klassetrin i 2023/24, er på niveau med skoleåret 2022/23, *jf. tabel 5.7*.

Den planlagte lovrevision af reglerne om de obligatoriske sprogrøve blev gennemført i folketingsåret 2023/24. Dermed blev revisionsbestemmelsen ophævet, og de gældende regler om obligatoriske sprogrøve blev videreført.

6. Udvikling på Justitsministeriets område

6.1 Baggrund

Kapitlet har til formål at give en status på de indsatser, der er iværksat på Justitsministeriets område i forbindelse med den tidligere VLAK-regerings udspil "Et Danmark uden parallelsamfund" fra marts 2018. Kapitlet giver derudover et indblik i udvalgte initiativer i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, som bl.a. er relevante i forhold til indsatsen for at forebygge og nedbryde parallelsamfund. Med finanslovene for 2024 og 2025 er det besluttet at videreføre flerårsaftalen for 2021-2023 til og med 2025.

6.2 En status på tidligere iværksatte initiativer

I det følgende gives en status på de initiativer på Justitsministeriets område, som udspringer af VLAK-regeringens udspil "Et Danmark uden parallelsamfund" fra marts 2018. Det drejer sig om følgende initiativer:

1. Hårdere kurs over for vold i hjemmet.
2. Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder.
3. Højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone).
4. Skærpet straf for ledende medarbejders pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv.
5. Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare.

For en nærmere beskrivelse af de enkelte initiativers indhold og regelgrundlag henvises der til pkt. 5.2. i parallelsamfundsredegørelsen fra 2021.

6.2.1 Hårdere kurs over for vold i hjemmet

Med en lovændring fra 2018 blev straffen for gentagen simpel vold i nære relationer skærpet ved at indsætte en ny bestemmelse i straffelovens § 244, stk. 2.

Det fremgår af parallelsamfundsredegørelsen fra 2023, at der er rejst tiltale eller indsendt retsmødebegæring (fordi det blev vurderet, at sagen kunne afgøres som en tilståelsessag) for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 444 sager, siden bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2018 og frem til den 12. januar 2024.

En ny opgørelse viser, at der i 2024 er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring til retten for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 62 sager. Det vil sige, at der i alt er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring til retten for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 506 sager, siden bestemmelsen trådte i kraft og frem til og med 2024. Fire af sagerne er dog efterfølgende blevet trukket tilbage fra retten og påtaleopgivet.

Statsadvokaten i København har oplyst, at statsadvokaten pr. 6. januar 2025 har kendskab til 39 ankesager, som er endeligt afgjort af Østre Landsret, siden bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2018. I 31 sager skete der hel eller delvis domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i tre sager henførtes forholdene til straffelovens § 244, stk. 1, og i én sag skete der frifindelse. Derudover er fire sager afgjort ved ankefrafald. Endelig har statsadvokaten pr. 6. januar 2025 kendskab til 19 verserende ankesager, som afventer hovedforhandling, og hvor landsretten skal tage stilling til straffelovens § 244, stk. 2.

Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at statsadvokaten pr. 6. januar 2025 har kendskab til 47 ankesager, som vedrører straffelovens § 244, stk. 2. 12 sager er fortsat verserende, mens de 35 øvrige sager er endeligt afgjort, to sager ved ankefrafald og 33 sager af landsretten, herunder én sag, hvor byrettens frifindelse for § 244, stk. 2, ikke var omfattet af anken. Det bemærkes, at anklagemyndigheden i én af sagerne for landsretten berigtigede tiltalen, således at forholdene i stedet blev henført under straffelovens § 244, stk. 1.

Det bemærkes, at opgørelserne af antallet af sager er forbundet med en vis usikkerhed, idet tallene beror på manuelle søgninger i politiets og anklagemyndighedens systemer og på embedernes umiddelbare kendskab til relevante sager.

For en gennemgang af retspraksis vedrørende straffelovens § 244, stk. 2, henvises til pkt. 5.3.1 i parallelsamfundsredegørelsen fra 2020.

6.2.2 Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder

Politiet har siden 2011 årligt udpeget særligt udsatte boligområder (SUB-områder) ud fra en politifaglig vurdering af, hvilke boligområder der er mest belastede af kriminalitet, uorden og/eller utryghedsskabende adfærd.

I 2024 har politiet udpeget 21-SUB-områder, hvilket er tre flere end i 2023, hvor der var udpeget 18 SUB-områder.

Som led i aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 (flerårsaftalen) blev det besluttet, at gennemføre en markant reduktion og reform af Rigspolitiet med henblik på styrkelse af det lokale politiarbejde i politikredsene, hvilket også skulle give de lokale politidirektører et større ansvar for de ledelsesmæssige prioriteringer samt opgaveløsningen og realiseringen af politiets mål. Forligskredsen blev således bl.a. blevet enige om, at der ikke længere skulle være måltal for, hvor ofte politiet skal anvende mobile politistationer. Med finansloven for 2024 blev det besluttet at videreføre initiativerne i flerårsaftalen i 2024, ligesom det med finansloven for 2025 blev besluttet at videreføre initiativerne i flerårsaftalen i 2025.

I den seneste tryghedsundersøgelse fra Justitsministeriet, som vedrører 2023, angiver 70 pct. af borgerne i SUB-områderne, at de grundlæggende føler sig trygge i deres nabolag. I resten af Danmark angiver 88 pct. af borgerne, at de grundlæggende føler sig trygge i deres nabolag. Det er desuden en større andel af borgerne i SUB-områderne end i resten af Danmark, der angiver, at de føler sig utrygge på bestemte typer af steder i deres nabolag, bl.a. på gaden, på stier samt på pladser og torve. Samtidig er det en større andel af borgerne i SUB-områderne end i resten af Danmark, der angiver, at de har oplevet nogle typer af utryghedsskabende adfærd, herunder grupper af børn og unge, der hænger ud, højtråbende eller larmende adfærd samt rocker- og bandeaktiviteter. For alle typer af utryghedsskabende adfærd gælder, at en større andel af de borgere i SUB-områderne, der har oplevet adfærden, angiver at være *meget utrygge* derved, end tilfældet er blandt borgere i resten af Danmark.

Politikredsene har fokus på de særlige problemstillinger, der knytter sig til SUB-områder, og håndteringen af disse udfordringer indgår i politikredsenes prioriteringer. Der er store variationer i de udpegede SUB-områder i forhold til problemernes karakter og udvikling, og derfor er politiets indsatser tilpasset, således at de adresserer områdernes individuelle udfordringer i forhold til f.eks. tryghed, kriminalitet og/eller utryghedsskabende hændelser.

Politikredsene har en bred vifte af indsatser i SUB-områderne. Lokalpolitiets indsatser i SUB-områderne hviler i udgangspunktet på principperne fra "community policing". Det vil sige, at indsatserne har et særligt fokus på synlighed og tilgængelighed, samarbejde med borgere, foreninger og professionelle aktører, og at de tager afsæt i en såkaldt problemorienteret tilgang, hvor en dybere forståelse af problemet går forud for valget af indsats.

Ud over et velfungerende lokalpoliti er et stærkt tværsektorielt samarbejde et centralt element i den forebyggende indsats i SUB-områder. De primære samarbejdspartnere er politiet og kommunen (SSP-samarbejdet dækker således også alle SUB-områder), men derudover er der samarbejdsflader til bl.a. boligorganisationer, frivillige foreninger (såsom sportsklubber) og det lokale erhvervsliv. Desuden er der i nogle SUB-områder også eksempler på indsatser med et særligt fokus på beboerinddragelse.

Politikredsene har særligt fokus på indsatser rettet mod bekæmpelse af rockere og bander og den organiserede kriminalitet i SUB-områderne. Der er derfor bl.a. fokus på anvendelse af zone- og opholdsforbud som et værktøj i den tryghedsskabende og forebyggende indsats. Derudover er der også indsatser rettet mod banderekruttering, f.eks. ved at politiet gennemfører præventive samtaler med unge, der potentielt er i risiko for rekruttering til organiseret kriminalitet. Endvidere er der også forebyggende indsatser med fokus på unge, der har udvist risikoadfærd.

Politikredsene har desuden i relevant omfang opmærksomhed på forebyggelse af æresrelaterede konflikter, negativ social kontrol eller på at forebygge og bekæmpe parallelle retsstrukturer bl.a. via koordinerede indsatser med andre myndigheder.

Politiet arbejder målrettet med den nære forebyggelse og synlighed i områderne, bl.a. ved at færdes til fods og på cykel, ligesom der anvendes mobile politistationer.

6.2.3 Højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone)

Der har i 2024 været etableret tre straffeskærpelseszoner. Ingen af disse zoner har været oprettet i tilknytning til et SUB-område.

6.2.4 Skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv

Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) indeholder ikke en gerningskode, som alene omhandler straffelovens § 156, stk. 2, eller § 157, stk. 2, og derfor er det ikke ved elektronisk datatræk muligt at indhente oplysninger om antallet af straffesager, hvor bestemmelserne er anvendt.

POLSAS indeholder imidlertid en gerningskode (70591), som omhandler både straffelovens § 156, stk. 1, og stk. 2, samt en gerningskode (70595), som omhandler både straffelovens § 157, stk. 1, og stk. 2. Rigsadvokaten har på den baggrund ved elektronisk datatræk indhentet oplysninger om antallet af sager registreret med disse gerningskoder med gerningstidspunkt fra 2019 til og med 2024.

Af tabel 6.1 fremgår antallet af fældende afgørelser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 med gerningstidspunkt fra 2019 til og med 2024:

Tabel 6.1

Antal fældende afgørelser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 i 2019-2024

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022	2023	2024
§ 156	70591	Pligtforsømmelse i offentligt hverv	1	2	0	4	1	1
§ 157	70595	Skødesløshed i offentligt hverv	5	4	11	7	16	16

Anm.: Opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistik-system. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. En sag er i tabellen defineret som ét forhold, som er opgjort efter, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet dømt. Afgørelser er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Data er opdateret den 4. januar 2025

Kilde: Rigsadvokaten.

6.2.5 Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i fare

Rigsadvokaten har i en rigsadvokatmeddelelse fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om udlandsophold, som bringer et barns sundhed eller udvikling i alvorlig fare, jf. straffelovens § 215 a. I retningslinjerne beskrives, hvilke forhold og overvejelser anklagemyndigheden skal være opmærksom på ved behandlingen af sådanne sager, herunder hvilke forhold der har betydning for straffastsættelsen.

Af tabel 6.2 fremgår antallet af sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019-2024.

Tabel 6.2								
Antal sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019-2024								
Antal sigtelser								
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022	2023	2024
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	7	1	2	12	4	1
Antal tiltaler								
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022	2023	2024
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	1	5	2	10	0	2
Antal fældende afgørelser								
Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022	2023	2024
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	0	2	0	1	11	0

Anm.: Opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Sigtelser, tiltaler og afgørelser er opgjort efter antal forhold og er opgjort efter hhv. sigtelsesår, tiltaleår og afgørelsesår. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet sigtet, tiltalt og afgjort. Data er opdateret den 4. januar 2025.

Kilde: Rigsadvokaten.

6.3 Initiativer i flerårsaftalen for politiets og anklage-myndighedens økonomi 2021-2023

6.3.1 Det lokale politi styrkes

Med flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 har aftaleparterne besluttet, at politikredsene skulle tilføres ekstra ressourcer, og at politiet skulle bringes tættere på borgerne.

Det vil bl.a. sige, at politiets ressourcer og kompetencer i højere grad skal anvendes tæt på borgerne i politikredsene, og at det lokale handlerum til at træffe beslutninger tættere på borgerne skal styrkes. Politiets lokale tilstedeværelse blev derfor styrket bl.a. med 20 nye nærpolygonheder, 110 ekstra lokalbetjente og flere beredskabspatruljer. De ekstra patruljer har bl.a. gjort det muligt for politiet at være til stede i aften- og nattetimerne på tidspunkter, hvor det lokale politi vurderer, at behovet er størst for at sikre den bedst mulige borgerbetjening og hurtig tilstedeværelse.

Politiets indsats er dermed tilpasset de specifikke behov i de enkelte særligt udsatte boligområder og adresserer således områdernes individuelle udfordringer i forhold til f.eks. utryghed og kriminalitet.

Den sidste af de 20 nærpoltienheder blev åbnet i august 2022. Fire SUB-områder er på nuværende tidspunkt placeret i tilknytning til en af de nye nærpoltienheder.

6.3.2 Indsatsen over for ofre for bl.a. vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser styrkes, og sagsbehandlingen af sagerne får et løft

Med flerårsaftalen er det besluttet, at der skal ske en styrkelse af indsatsen over for ofre for bl.a. vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser, ligesom sagsbehandlingen af disse sager skal løftes.

Som et af initiativerne er der i alle landets politikredse blevet oprettet specialiserede teams med dedikerede og specialuddannede nøglepersoner, der skal løfte behandlingen af sager om vold i nære relationer, voldtægt, stalking og æresrelaterede forbrydelser. Nøglepersonerne skal tilføre viden om bl.a. disse sagstyper, ligesom de skal understøtte efterforskere og forebyggelsesmedarbejdere og forbedre sagsgangene i politikredsene, så politiets møde med ofrene, herunder i anmeldelsessituationen, bygger på viden om traumer og har fokus på de hjælpe- og beskyttelsesforanstaltninger, som kan støtte op om de forurettede efter forbrydelsen. Nøglepersonerne varetager ligeledes en vejledende funktion i forhold til ofre og gerningspersoner bl.a. med henblik på, at der ydes den rette hjælp, og at der i fornødent omfang sker henvisning til eksterne hjælpeorganisationer eller andre offentlige instanser, herunder socialforvaltningen.

Endvidere er der med flerårsaftalen etableret en it-understøttet løsning i politiet, der muliggør en løbende og systematisk fremsøgning og visitering af sager om vold i nære relationer, voldtægt, stalking og æresrelaterede forbrydelser.